

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้คาร์ร้อยละ และแปลผลแยกกัน และเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ในด้าน

1. การบริหารและบริการหลักสูตร

1.1 การเตรียมบุคลากร

1.2 การจัดครูเข้าสอน

1.3 การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน

1.4 การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร

2. การจัดการเรียนการสอน

2.1 การวางแผนการสอน

2.2 เทคนิคและวิธีสอน

2.3 กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน

2.4 การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน

วิเคราะห์โดยใช้คาร์ร้อยละเป็นรายข้อ และแปลผลแยกกัน

และเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 เกี่ยวกับ การเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร การวางแผน

การสอน เทคนิคและวิธีสอน กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน และการวัดและ
ประเมินผลการเรียน โดยเสนอเป็นความเรียง แสดงรายละเอียดของปัญหาในแต่ละด้าน
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารเกี่ยวกับ เพศ อายุ ศาสนา วุฒิทางการศึกษา
วุฒิทางพระพุทธศาสนา ตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง
ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติธรรม และการ เป็นสถานที่จัดอบรมของ
โรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
2. ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนเกี่ยวกับ เพศ อายุ ศาสนา วุฒิทางการศึกษา
วุฒิทางพระพุทธศาสนา จำนวนคามที่สอนต่อสัปดาห์ ระดับชั้นและจำนวนคามที่สอน วิชา
พระพุทธศาสนา การสอนรายวิชาอื่น ประสบการณ์ในการสอนวิชาศีลธรรม / พระพุทธ-
ศาสนา ประสบการณ์ในการ เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และความ
ต้องการ เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา จำแนกตามขนาดโรงเรียน
ซึ่งมีรายละเอียดดังเสนอไว้ในตารางที่ 2-7 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	(N=92)		(N=92)	
ชาย	66	71.74	61	76.25
หญิง	26	28.26	19	23.75
อายุ	(N=92)		(N=80)	
ต่ำกว่า 31 ปี	4	4.35	16	20.00
31-40 ปี	48	52.17	43	53.75
41-50 ปี	31	33.70	17	21.25
51-60 ปี	9	9.78	4	5.00
ศาสนา	(N=92)		(N=80)	
พุทธ	92	100.00	80	100.00
คริสต์	-	-	-	-
อิสลาม	-	-	-	-
วุฒิทางการศึกษา	(N=92)		(N=80)	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	4.35	7	8.75
วิชาเอก				
สังคมศึกษา	3	3.26	5	6.25
ภาษาอังกฤษ	-	-	1	1.25
ช่างโยธา	-	-	1	1.25
ไม่ให้รายละเอียด	1	1.09	-	-
วิชาโท				
ภาษาไทย	1	1.09	2	2.50
อุตสาหกรรมศิลป์	-	-	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์	-	-	1	1.25
ศิลปศึกษา	-	-	2	2.50
ไม่ให้อายละเอียด	2	2.17	2	2.50
ปริญญาตรี	74	80.43	70	87.50
วิชาเอก				
สังคมศึกษา	21	22.83	27	33.75
คณิตศาสตร์	15	16.30	5	6.25
ภูมิศาสตร์	9	9.78	5	6.25
ประวัติศาสตร์	5	5.43	3	3.75
ภาษาไทย	1	1.09	3	3.75
ฟิสิกส์	2	2.17	3	3.75
ชีววิทยา	3	3.26	2	2.50
เคมี	-	-	6	7.50
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	2	2.17	2	2.50
อุตสาหกรรมศิลป์	-	-	1	1.25
บริหารการศึกษา	6	6.52	2	2.50
การสอนสังคมศึกษา	-	-	1	1.25
การสอนภาษาไทย	1	1.09	-	-
การประถมศึกษา	-	-	1	1.25
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	1	1.09	-	-
ภาษาอังกฤษ	5	5.43	9	11.25
ไม่ให้อายละเอียด	3	3.26	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิชาโท				
ภูมิศาสตร์	6	6.52	2	2.50
ประวัติศาสตร์	5	5.43	6	7.50
ภาษาไทย	5	5.43	-	-
ภาษาอังกฤษ	4	4.35	3	3.75
คณิตศาสตร์	4	4.35	4	5.00
ฟิสิกส์	5	5.43	2	2.50
เคมี	3	3.26	-	-
ชีววิทยา	1	1.09	3	3.75
โภชนาการ	2	2.17	2	2.50
พลศึกษา	1	1.09	1	1.25
ศิลปศึกษา	1	1.09	-	-
บริหารธุรกิจ	1	1.09	-	-
บรรณารักษ์	3	3.26	1	1.25
แนะแนว	1	1.09	-	-
เทคโนโลยีทางการศึกษา	1	1.09	3	3.75
ศิลปหัตถกรรม	-	-	1	1.25
อุตสาหกรรมศิลป์	-	-	1	1.25
บริหารการศึกษา	2	2.17	6	7.50
ไม่ให้รายละเอียด	3	3.26	6	7.50
ปริญญาโท	14	15.22	3	3.75

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สาขาวิชา				
บริหารการศึกษา	9	9.78	-	-
การมัธยมศึกษา	2	2.17	3	3.75
เคมี	1	1.09	-	-
วิศวกรรมศึกษา	1	1.09	-	-
ไม่ใ้รายละเอียด	1	1.09	-	-
วุฒิทางพระพุทธศาสนา	(N=92)		(N=80)	
ไม่มี	86	93.48	72	90.00
มี	6	6.52	8	10.00
วุฒิทางพระพุทธศาสนา (ตอบไข้มากกว่า 1 คำตอบ)				
นักธรรมตรี	3	3.26	3	3.75
นักธรรมโท	-	-	1	1.25
นักธรรมเอก	1	1.09	4	5.00
ธรรมศึกษาตรี	2	2.17	-	-
ธรรมศึกษาโท	-	-	1	1.25
ธรรมศึกษาเอก	-	-	-	-
เปรียญธรรม 3 ประโยค	-	-	2	2.50
เปรียญธรรม 4 ประโยค	1	1.09	1	1.25
เปรียญธรรม 5 ประโยค	-	-	2	2.50
เปรียญธรรม 6 ประโยค	-	-	-	-
เปรียญธรรม 7 ประโยค	-	-	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เปรียบเทียบ 8 ประโยค	-	-	1	1.25
เปรียบเทียบ 9 ประโยค	-	-	-	-
พุทธศาสตร์บัณฑิต	-	-	-	-
ศาสนศาสตร์บัณฑิต	-	-	1	1.25
ไม่ให้รายละเอียด	1	1.09	-	-

จากตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 71.74 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 28.26 ในขนาดกลาง ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 76.25 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 23.75

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับอายุปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 52.17 รองลงมามีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 33.70 ในขนาดกลาง ผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 53.75 รองลงมามีอายุระหว่าง 41-50 ปี และอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 21.25 และ 20.00 ตามลำดับ

สำหรับศาสนาที่นับถือ ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 100.00

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับวุฒิทางการศึกษา ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 80.43 โดยจบการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา ร้อยละ 22.83 รองลงมา มีวิชาเอกคณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ บริหารการศึกษา ประวัติศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ร้อยละ 16.30 9.78 6.52 และ 5.43 ตามลำดับ สำหรับวิชาโท มีวิชาภูมิศาสตร์ ร้อยละ 6.52 รองลงมา มีวิชาโท

ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย และฟิสิกส์ ร้อยละ 5.43 วิชาโทภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ ร้อยละ 4.35 วิชาโทเคมี ร้อยละ 3.26 และวิชาโทชีววิทยา ร้อยละ 1.09 ส่วน วุฒิปริญญาโท ร้อยละ 15.22 โดยจบการศึกษาสาขาบริหารการศึกษา ร้อยละ 9.78 รองลงมา มีสาขาการมัธยมศึกษา เคมี และวัดผลการศึกษา ร้อยละ 2.17 และ 1.09 ตามลำดับ สำหรับผู้บริหารมีวุฒิทางการศึกษาค่ากว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 4.35 โดยจบการศึกษาวิชาเอก สังคมศึกษา ร้อยละ 3.26 และมีวิชาโทภาษาไทยและอุตสาหกรรมศิลป์ ร้อยละ 1.09 ในขนาดกลางผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 87.50 มีวิชาเอกสังคมศึกษา ร้อยละ 33.75 รองลงมาวิชาเอก ภาษาอังกฤษ เคมี และคณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ร้อยละ 11.25 7.50 และ 6.25 ตามลำดับ ส่วนวิชาโทมีวิชาประวัติศาสตร์ และบริหารการศึกษา ร้อยละ 7.50 รองลงมา มีวิชาโทคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ชีววิทยา และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร้อยละ 5.00 และ 3.75 ตามลำดับ วุฒิทางการศึกษา รองลงมา คือ ค่ากว่าปริญญาตรี ร้อยละ 8.75 มีวิชาเอกสังคมศึกษา ร้อยละ 6.25 ภาษาอังกฤษและช่างโยธา ร้อยละ 1.25 ส่วนวิชาโทมีวิชาภาษาไทย และศิลปศึกษา ร้อยละ 2.50 และวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 1.25 สำหรับวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 3.75 โดยจบการศึกษา สาขาการมัธยมศึกษา ร้อยละ 3.75

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับวุฒิทางพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า ผู้บริหารในโรงเรียน ขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา ร้อยละ 93.48 และมีวุฒิทางพระพุทธศาสนาเพียงร้อยละ 6.52 โดยมีวุฒินักธรรมตรี ร้อยละ 3.26 รองลงมา คือ ธรรมศึกษา ร้อยละ 2.17 นักธรรมเอกและเปรียญธรรม 4 ประโยค ร้อยละ 1.09 โรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา ร้อยละ 90.00 และมีวุฒิทางพระพุทธศาสนาเพียงร้อยละ 10.00 โดยมีวุฒินักธรรมเอก ร้อยละ 5.00 รองลงมา คือ นักธรรมตรี ร้อยละ 3.75 เปรียญธรรม 3 ประโยค และเปรียญธรรม 5 ประโยค ร้อยละ 2.50 นอกจากนั้นมีนักธรรมโท ธรรมศึกษาโท เปรียญธรรม 4 ประโยค เปรียญธรรม 8 ประโยค และศาสนศาสตรบัณฑิต ร้อยละ 1.25

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารเกี่ยวกับงานในตำแหน่งจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ	(N=92)		(N=80)	
ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่	31	33.70	24	30.00
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	31	33.70	26	32.50
หัวหน้าหมวดศึกษาศาสตร์	30	32.61	30	37.50
ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง	(N=92)		(N=80)	
1- 5 ปี	26	28.26	24	30.00
6-10 ปี	23	25.00	28	35.00
11-15 ปี	29	31.32	21	26.25
16-20 ปี	5	5.43	3	3.75
มากกว่า 20 ปี	9	9.78	4	5.00

จากตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารเกี่ยวกับงานในตำแหน่งและโรงเรียน เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ ปรากฏว่า ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 33.70 เป็นผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ รองลงมา คือ หัวหน้าหมวดวิชาศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 32.61 โรงเรียนขนาดกลาง เป็นหัวหน้าหมวดวิชาศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 37.50 รองลงมา คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 32.50 และ 30.00 ตามลำดับ สำหรับประสบการณ์ในตำแหน่ง ปรากฏว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 31.52 รองลงมา คือ อยู่ระหว่าง 1-5 ปี และ 6-10 ปี ร้อยละ 28.26 และ 25.00 ตามลำดับ โรงเรียนขนาดกลาง ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน

อยู่ระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 35.00 รองลงมา คือ ระหว่าง 1-5 ปี และ 11-15 ปี
ร้อยละ 30.00 และ 26.25 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพด้านศาสนา
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติธรรม (ตอบให้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
เคยบวชพระ	33	41.30	32	40.00
ระยะเวลาในการบวช				
7 วัน	3	3.26	7	8.75
9 วัน	3	3.26	1	1.25
10 วัน	2	2.17	-	-
13 วัน	-	-	1	1.25
14 วัน	1	1.09	-	-
15 วัน	13	14.13	6	7.50
17 วัน	1	1.09	1	1.25
30 วัน	4	4.35	1	1.25
45 วัน	1	1.09	-	-
1 พรรษา	8	8.70	10	12.50
2 พรรษา	-	-	1	1.25
7 พรรษา	2	2.17	-	-
8 พรรษา	-	-	2	2.50
9 พรรษา	-	-	1	1.25
ไม่ให้รายละเอียด	-	-	1	1.25
เคยถือศีลพรหมจรรย์	7	7.61	4	5.00
เคยสนใจแก้ไขตนเอง	37	40.22	41	51.25

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตั้งใจทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี	60	65.22	45	56.25
อื่น ๆ :				
ปฏิบัติสมาธิ	2	2.17	2	2.50
ศึกษารรณะอยู่เสมอ	1	1.09	-	-
รักษาศีล	1	1.09	1	1.25
เคยบวชเณร	-	-	1	1.25
โรงเรียนเคยเป็นสถานที่จัดกิจกรรม/ประชุม				
ปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา	(N=92)		(N=80)	
ยังไม่เคย	90	97.83	78	97.50
เคย	2	2.17	2	2.50
ผู้จัดอบรม				
ศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 9	1	1.09	-	-
กรมการศาสนา	1	1.09	1	1.25
ศูนย์พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เมืองเลย	-	-	1	1.25
ผู้เข้ารับการฝึกอบรม				
ครูผู้สอน	1	1.09	2	2.50
ผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	1	1.09	-	-
เรื่องที่จัด				
การบรรจุวิชาพระพุทธศาสนาเข้าใน				
หลักสูตรระดับมัธยมศึกษา	1	1.09	1	1.25
การสอนจริยธรรม	1	1.09	1	1.25
การฝึกวิปัสณากรรมฐาน	-	-	1	1.25
จำนวนวันที่ใช้อบรม				
1 วัน	2	2.17	2	2.50

จากตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารเกี่ยวกับประสบการณ์ด้านศาสนา ปรากฏว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ตั้งใจทำงานเป็นตัวอย่างที่ดี ร้อยละ 65.22 รองลงมา คือ เคยบวชพระ ร้อยละ 41.30 โดยมีระยะเวลาในการบวช ส่วนใหญ่เป็นเวลา 15 วัน ร้อยละ 14.13 รองลงมา คือ 1 พรรษา ร้อยละ 8.70 นอกจากนี้มีประสบการณ์เคยบวชพระแล้วยังมีประสบการณ์เคยสนใจแก้ไขตนเอง เคยถือศีลพรหมจรรย์และปฏิบัติสมาธิ ศึกษาธรรมะอยู่เสมอ และรักษาศีล ร้อยละ 40.22 7.61 2.17 และ 1.09 ตามลำดับ โรงเรียนขนาดกลางผู้บริหารส่วนใหญ่ตั้งใจทำงาน เป็นตัวอย่างที่ดี ร้อยละ 56.25 รองลงมา คือ เคยสนใจแก้ไขตนเอง ร้อยละ 51.25 เคยบวชพระ ร้อยละ 40.00 โดยมีระยะเวลาในการบวช 1 พรรษา ร้อยละ 12.50 รองลงมา คือ 7 วัน 17 วัน และ 8 พรรษา คิดเป็นร้อยละ 8.75 7.50 และ 2.50 ตามลำดับ นอกจากนี้เคยบวชพระแล้วยังมีประสบการณ์ เคยถือศีลพรหมจรรย์ ปฏิบัติสมาธิ รักษาศีล และเคยบวชเฉย ร้อยละ 5.00 2.50 1.25 และ 1.25 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับโรงเรียนเคยเป็นสถานที่จัดฝึกอบรม/ประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ยังไม่เคยเป็นสถานที่จัดฝึกอบรม/ประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ร้อยละ 97.83 และมีเพียงร้อยละ 2.17 ที่เคยเป็นสถานที่ที่จัดฝึกอบรม/ประชุมปฏิบัติการ โดยผู้จัดอบรม ร้อยละ 1.09 เป็นศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 9 และกรมการศาสนา ส่วนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 1.09 เป็นครูผู้สอน และผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในเรื่องการจัด มีเรื่อง การบวชวิชาพระพุทธศาสนาเข้าในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา และการสอนจริยธรรม ร้อยละ 1.09 สำหรับจำนวนวันที่ใช้อบรม มีใช้ เวลา 1 วัน ร้อยละ 2.17 โรงเรียนขนาดกลาง ส่วนใหญ่ยังไม่เคยเป็นสถานที่จัด ฝึกอบรม/ประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ร้อยละ 97.50 และมี เพียงร้อยละ 2.50 เคยเป็นสถานที่เคยจัดฝึกอบรม/ประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตร วิชาพระพุทธศาสนา สำหรับผู้จัดอบรม ร้อยละ 1.25 เป็นกรมการศาสนา และศูนย์ พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เมืองเลย ส่วนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นครูผู้สอน ร้อยละ 2.50 ในเรื่องการจัดมีเรื่องการสอนจริยธรรม และการฝึกวิปัสณากรรมมีฐาน ร้อยละ 1.25 และจำนวนในการอบรมใช้เวลา 1 วัน ร้อยละ 2.50

ตารางที่ 5 ไขว้ดูทั่วไปของครูผู้สอน เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว จำนวนตาม
ขนาดโรงเรียน

ไขว้ดูทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	(N=64)		(N=37)	
ชาย	39	60.94	22	59.46
หญิง	25	39.06	15	40.54
อายุ	(N=64)		(N=37)	
ต่ำกว่า 21 ปี	-	-	-	-
21-30 ปี	13	20.31	18	48.65
31-40 ปี	38	59.38	15	40.54
41-50 ปี	10	15.63	3	8.11
51-60 ปี	3	4.69	1	2.70
ศาสนา	(N=64)		(N=37)	
พุทธ	64	100.00	37	100.00
คริสต์	-	-	-	-
อิสลาม	-	-	-	-
วุฒิทางการศึกษา	(N=64)		(N=37)	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	10.94	6	16.22
วิชาเอก				
สังคมศึกษา	3	4.69	5	13.51
ภาษาอังกฤษ	2	3.13	-	-
การบริหารโรงเรียน	1	1.56	-	-
บรรณารักษ์	-	-	1	2.70
ไม่ให้รายละเอียด	1	1.56	-	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิชาโท				
คหกรรมศาสตร์	2	3.13	-	-
ภาษาไทย	1	1.56	2	5.41
สังคมศึกษา	-	-	1	2.70
บรรณารักษ์	-	-	-	-
ช่างเครื่องกล	-	-	1	2.70
ไม่ให้รายละเอียด	2	3.31	2	5.41
ปริญญาตรี	53	82.81	30	81.08
วิชาเอก				
สังคมศึกษา	25	39.06	18	48.65
ประวัติศาสตร์	10	15.63	5	13.51
ภูมิศาสตร์	6	9.38	1	2.70
ภาษาไทย	3	4.69	-	-
บริหารการศึกษา	3	4.69	1	2.70
เกษตรกรรม	1	1.56	1	2.70
การสอนสังคมศึกษา	1	1.56	1	2.70
สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา	1	1.56	-	-
ปรัชญาและศาสนา	1	1.56	-	-
ภาษาอังกฤษ	-	-	2	5.41
ไม่ให้รายละเอียด	2	3.13	1	2.70
วิชาโท				
ภูมิศาสตร์	7	10.94	1	2.70

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประวัติศาสตร์	4	6.25	1	2.70
ชีววิทยา	1	1.56	-	-
จิตวิทยา	1	1.56	-	-
ศาสนาทั่วไป	1	1.56	-	-
บริหารการศึกษา	1	1.56	1	2.70
พลศึกษา	1	1.56	-	-
บรรณารักษ์	-	-	1	2.70
ภาษาไทย	-	-	3	8.11
เกษตรกรรม	-	-	1	2.70
ภาษาบาลี	-	-	1	2.70
เทคโนโลยีทางการศึกษา	-	-	1	2.70
ปริญาโท	4	6.25	1	2.70
สาขาวิชา				
การสอนสังคมศึกษา	2	3.13	1	2.70
สังคมศาสตร์	1	1.56	-	-
ประชากรศึกษา	1	1.56	-	-
วิถีทางพระพุทธศาสนา	(N=64)		(N=37)	
ไม่มี	54	84.38	31	83.78
มี	10	15.63	6	16.22
รายละเอียดวิถีทางพระพุทธศาสนา (ตอบ ไ้มากกว่า 1 คำตอบ)				
นักธรรมตรี	2	3.13	1	2.70

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักธรรมโท	1	1.56	1	2.70
นักธรรมเอก	7	10.94	5	13.51
ธรรมศึกษาตรี	1	1.56	-	-
ธรรมศึกษาโท	1	1.56	-	-
ธรรมศึกษาเอก	2	3.13	-	-
เปรียญธรรม 3 ประโยค	1	1.56	1	2.70
เปรียญธรรม 4 ประโยค	1	1.56	2	5.41
เปรียญธรรม 5 ประโยค	3	4.69	1	2.70
เปรียญธรรม 6 ประโยค	1	1.56	1	2.70
เปรียญธรรม 7 ประโยค	-	-	-	-
เปรียญธรรม 8 ประโยค	-	-	1	2.70
เปรียญธรรม 9 ประโยค	-	-	-	-
พุทธศาสตรบัณฑิต	2	3.13	-	-
ศาสนศาสตรบัณฑิต	-	-	2	5.41

จากตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 60.94 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 39.06 โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 59.46 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 40.54

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับอายุ ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 59.38 รองลงมา คือ 21-30 ปี ร้อยละ 20.31 โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 48.65

รองลงมา คือ 31-40 ปี ร้อยละ 40.54

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับศาสนา ปรากฏว่า ครูผู้สอน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลางนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 100.00

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับวุฒิทางการศึกษา ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 82.81 โดยจบการศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 39.06 รองลงมา คือ วิชาเอก ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ภาษาไทย และบริหารการศึกษา ร้อยละ 15.63 9.38 และ 4.69 ตามลำดับ สำหรับวิชาโทมีวิชาภูมิศาสตร์ ร้อยละ 10.94 รองลงมา มีวิชาโทประวัติศาสตร์ ร้อยละ 6.25 นอกจากวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ยังมี วุฒิทางการศึกษา รองลงมา คือ วุฒิกำกั่วาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 10.94 โดยจบ การศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา ร้อยละ 4.69 รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษ และการ บริหารโรงเรียน ร้อยละ 3.13 และ 1.56 ตามลำดับ ส่วนวิชาโทมีวิชาคหกรรม ศาสตร์ และภาษาไทย ร้อยละ 3.13 และ 1.56 ตามลำดับ สำหรับวุฒิระดับปริญญา โท คิดเป็นร้อยละ 6.25 โดยจบการศึกษาสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ร้อยละ 3.13 รองลงมา คือ สาขาสังคมศาสตร์และประชากรศึกษา ร้อยละ 1.56 โรงเรียนขนาด กลาง ครูผู้สอน ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 81.08 โดย ส่วนใหญ่จบการศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา ร้อยละ 48.65 รองลงมา คือ วิชาเอก ประวัติศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ร้อยละ 13.51 และ 5.41 ตามลำดับ ส่วนคิดเป็น- ร้อยละ 2.70 มีวิชาเอกภูมิศาสตร์ บริหารการศึกษา เกษตรกรรม และการสอนสังคม ศึกษา ตามลำดับ สำหรับวิชาโทมีวิชาภาษาไทย ร้อยละ 8.11 วิชาภูมิศาสตร์ ประวัติ- ศาสตร์ บริหารการศึกษา บรรพชาภิรมย์ เกษตรกรรม ภาษามาลี และเทคโนโลยีทาง การศึกษา ร้อยละ 2.70 นอกจากวุฒิระดับปริญญาตรี ยังมีวุฒิกำกั่วาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 16.22 โดยจบการศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 13.51 รองลงมา คือ บรรพชาภิรมย์ ร้อยละ 2.70 ส่วนวิชาโทภาษาไทย ร้อยละ 5.41 รองลงมา คือ วิชาสังคมศึกษา และช่างเครื่องกล ร้อยละ 2.70 สำหรับวุฒิทาง การศึกษาระดับปริญญาโท มีเพียงร้อยละ 2.70 โดยจบการศึกษาสาขาวิชาการสอน สังคมศึกษา ร้อยละ 2.70

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับวุฒิทางพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียน
 ขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา ร้อยละ 84.38 และมีวุฒิทางพระพุทธร-
 ศาสนา เพียงร้อยละ 15.63 โรงเรียนขนาดกลาง ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา
 ร้อยละ 83.78 และมีวุฒิทางพระพุทธศาสนา เพียงร้อยละ 16.22 สำหรับครูผู้สอน
 ที่มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีวุฒินักธรรมเอก คิดเป็นร้อยละ
 10.94 รองลงมา มีวุฒิเปรียญธรรม 5 ประโยค ร้อยละ 4.69 วุฒินักธรรมตรี
 ธรรมศึกษาเอก และพุทธศาสตรบัณฑิต มีร้อยละ 3.13 ส่วนร้อยละ 1.56 มีวุฒินัก-
 ธรรมโท ธรรมศึกษาตรี ธรรมศึกษาโท เปรียญธรรม 3 ประโยค เปรียญธรรม 4
 ประโยค และเปรียญธรรม 6 ประโยค โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนที่มีวุฒิทาง
 พระพุทธศาสนา มีวุฒินักธรรมเอก ร้อยละ 13.51 รองลงมา คือ วุฒิเปรียญธรรม 4
 ประโยค ศาสนศาสตรบัณฑิต ร้อยละ 5.41 ส่วนร้อยละ 2.70 มีวุฒินักธรรมตรี
 นักธรรมโท เปรียญธรรม 3 ประโยค เปรียญธรรม 5 ประโยค เปรียญธรรม 6 ประโยค
 และเปรียญธรรม 8 ประโยค

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการสอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนความที่สอนต่อสัปดาห์ ในปีการศึกษา 2529	(N=64)		(N=37)	
น้อยกว่า 16 คาบ	21	32.81	11	29.73
16-20 คาบ	37	57.81	22	59.46
21-25 คาบ	6	9.38	4	10.81
มากกว่า 25 คาบ	-	-	-	-
ระดับชั้นและจำนวนความที่สอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
มัธยมศึกษาปีที่ 4	28	43.75	24	64.86
มัธยมศึกษาปีที่ 5	34	53.13	20	54.05
มัธยมศึกษาปีที่ 6	30	46.88	25	67.57
จำนวนความสอนต่อสัปดาห์ที่สอนวิชาพระพุทธศาสนา				
1	4	6.25	9	24.32
2	5	7.81	14	37.84
3	4	6.25	10	27.03
4	2	3.13	15	40.54
5	18	28.13	15	40.54
6	5	7.81	2	5.41
7	13	20.31	-	-
8	11	17.19	3	8.11
9	5	7.81	1	2.70
10	13	20.31	-	-

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11	1	1.56	-	-
12	3	4.69	1	2.70
14	4	6.25	-	-
15	3	4.69	-	-
20	1	1.56	-	-
การสอนรายวิชาอื่น	(N=64)		(N=37)	
ไม่มีการสอน	21	32.81	5	13.51
มีการสอน	43	67.19	32	86.49
วิชา				
ส 102 ประเทศของเรา	4	6.25	2	5.41
ส 204 เพื่อนบ้านของเรา	3	4.69	4	10.81
ส 306 โลกของเรา	6	9.38	7	18.92
ส 402 สังคมศึกษา	5	7.81	7	18.92
ส 504 สังคมศึกษา	3	4.69	6	16.22
ส 606 สังคมศึกษา	1	1.56	4	10.81
ส 014 การสำรวจท้องถิ่นเชิงภูมิศาสตร์	3	4.69	-	-
ส 051 มนุษย์กับสังคม	3	4.69	1	2.70
ส 061 รายได้ประชาชาติ	5	7.81	3	8.11
ส 062 การเงิน การคลังและการธนาคาร	3	4.69	3	8.11
ส 081 พลังงานกับสิ่งแวดล้อม	1	1.56	-	-
ส 026 ประวัติศาสตร์อเมริกา	2	3.13	1	2.70
ส 032 การปกครองท้องถิ่นของไทย	3	4.69	1	2.70

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ส 071 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้	-	-	3	8.11
เกษตรกรรม	2	3.13	-	-
อุตสาหกรรมศิลป์	1	1.56	-	-
คณิตศาสตร์	-	-	1	2.70
วิทยาศาสตร์	1	1.56	-	-
ภาษาไทย	-	-	1	2.70
ภาษาอังกฤษ	-	-	1	2.70
แนะแนว	1	1.56	1	2.70
ลูกเสือ	7	10.94	1	2.70
ยุวกาชาด	4	6.25	-	-
กิจกรรมชุมนุม	1	1.56	-	-

จากตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการสอน เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ของครูสอนวิชาพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีจำนวนคาบสอนระหว่าง 16-20 คาบ ร้อยละ 57.81 รองลงมา คือ น้อยกว่า 16 คาบ ร้อยละ 32.81 โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนมีความสอนต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่ระหว่าง 16-20 คาบ ร้อยละ 59.46 รองลงมา คือ น้อยกว่า 16 คาบ ร้อยละ 29.73

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับระดับชั้นและจำนวนคาบที่สอนวิชาพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 53.13 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 46.88 และ 43.75 ตามลำดับ โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอน ส่วนใหญ่สอนระดับ

มัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 67.57 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษา
 ปีที่ 5 ร้อยละ 64.86 และ 54.05 ตามลำดับ ส่วนจำนวนความที่สอนวิชาพระพุทธ-
 ศาสนาคอสีปคำห์ ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีจำนวนการสอน
 5 ความ ร้อยละ 28.13 รองลงมา คือ 7 ความ และ 10 ความ ร้อยละ 20.31
 8 ความ ร้อยละ 17.19 โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีจำนวนการสอน 4
 ความ และ 5 ความ ร้อยละ 40.54 รองลงมา คือ 2 ความ ร้อยละ 37.84 และ 1
 ความ ร้อยละ 24.32

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการสอนรายวิชาอื่น ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียน
 ขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีการสอนรายวิชาอื่น ร้อยละ 67.19 และไม่มีการสอน ร้อยละ
 32.81 โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการสอนรายวิชาอื่น ร้อยละ 86.49
 และไม่มีการสอน ร้อยละ 13.51 ส่วนวิชาที่สอน ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียน
 ขนาดใหญ่ ร้อยละ 10.94 สอนวิชาลูกเสือ รองลงมา คือ วิชา ส 306 โลกของเรา
 ร้อยละ 9.38 ส 402 สังคมศึกษา และ ส 061 รายไ้ประชาชาติ ร้อยละ 7.81
 ส 102 ประเทศของเรา และบูรณาการ ร้อยละ 6.25 ส 204 เพื่อนบ้านของเรา
 ส 504 สังคมศึกษา ส 014 การสำรวจท้องถิ่นเชิงภูมิศาสตร์ ส 051 มนุษย์กับสังคม
 ส 062 การเงิน การคลัง และการธนาคาร ส 032 การปกครองท้องถิ่นของไทย
 ร้อยละ 4.69 โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอน มีรายวิชาอื่นสอนอีก คือ ส 306
 โลกของเรา และ ส 402 สังคมศึกษา ร้อยละ 18.92 รองลงมา คือ ส 504 สังคม
 ศึกษา ร้อยละ 16.22 ส 204 เพื่อนบ้านของเรา และ ส 606 สังคมศึกษา ร้อยละ
 10.81 ส 061 รายไ้ประชาชาติ ส 062 การเงิน การคลัง และการธนาคาร
 และ ส 071 กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ ร้อยละ 8.11

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนเกี่ยวกับประสบการณ์ด้านสาขา
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการสอนวิชาศีลธรรม/วิชา พระพุทธศาสนา	(N=64)		(N=37)	
1-2 ปี	21	32.81	13	35.14
3-5 ปี	23	35.94	12	32.43
6-10 ปี	6	9.38	4	10.81
มากกว่า 10 ปี	9	14.06	4	10.81
ยังไม่เคยมีประสบการณ์	5	7.81	4	10.81
ประสบการณ์ในการปฏิบัติธรรม (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
เคยบวชพระ	23	35.94	13	35.14
ระยะเวลาในการบวช				
7 วัน	2	3.13	3	8.11
12 วัน	1	1.56	-	-
15 วัน	5	7.81	3	8.11
21 วัน	1	1.56	-	-
30 วัน	2	3.13	1	2.70
1 พรรษา	3	4.69	1	2.70
2 พรรษา	1	1.56	-	-
4 พรรษา	2	3.13	-	-
5 พรรษา	1	1.56	-	-
7 พรรษา	1	1.56	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8 พรรษา	-	-	2	5.14
11 พรรษา	-	-	1	2.70
12 พรรษา	-	-	1	2.70
13 พรรษา	1	1.56	-	-
19 พรรษา	-	-	1	2.70
20 พรรษา	1	1.56	-	-
ไม่ใ้หารายละเอียด	2	3.13	1	2.70
เคยถือศีลพรหมจรรย์	20	31.25	3	8.11
เคยสนใจแก๊งค์ตนเอง	41	64.06	17	45.95
ตั้งใจทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี	46	71.88	22	59.46
อื่น ๆ :				
ฝึกปฏิบัติสมาธิ	7	10.94	-	-
คำรังสีวิพากษ์คำสอนของพระพุทธเจ้า	3	4.69	-	-
พึ่งเทศน์ตามสถานปฏิบัติธรรม	2	3.13	-	-
นำนักเรียนเข้าปฏิบัติธรรมรักษาศีลทุกภาคเรียน	2	3.13	-	-
เคยบรรพชาเป็นสามเณร	2	3.13	2	5.41
ทำวัตรเช้า	1	1.56	-	-
ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ	(N=64)		(N=37)	
พระพุทธศาสนา				
ยังไม่เคย	29	45.31	19	51.35
เคย	35	54.69	18	48.65

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายละเอียดของการ เคยเข้ารับการศึกษา				
จำนวนครั้งที่อบรม				
1 ครั้ง	26	40.63	14	37.84
2 ครั้ง	7	10.94	2	5.41
3 ครั้ง	2	3.13	1	2.70
ผู้ฝึกอบรม				
ศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 9	3	4.69	3	8.11
ศูนย์พัฒนาธรรมอุทธานี	-	-	1	2.70
ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ	1	1.56	-	-
วิทยาลัยสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1	1.56	-	-
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	-	-	1	2.70
วัดพระธรรมกาย ปทุมธานี	1	1.56	-	-
วัดมัชฌิมาวาส อุทธานี	1	1.56	-	-
วัดโพธิสมภรณ์ อุทธานี	1	1.56	-	-
เรื่อง				
หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา				
ตอนปลาย	3	4.69	3	8.11
การอบรมผู้ให้การอบรมครูผู้สอนวิชาพระพุทธ-				
ศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1	1.56	-	-
การสอนจริยศึกษา	1	1.56	1	2.70
การสอนจริยธรรม	1	1.56	-	-
การปลูกฝังจริยธรรม	-	-	1	2.70

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การบำเพ็ญบุญและสาธารณกุศล	1	1.56	-	-
พระสงฆ์กับการศึกษาในชุมชน	1	1.56	-	-
สถานที่อบรม				
เขตการศึกษา 9	2	3.13	2	5.41
วิทยาลัยครู อุตรธานี	-	-	1	2.70
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	-	-	1	2.70
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนอุตรธานี	1	1.56	1	2.70
ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ	1	1.56	-	-
วัดธรรมกาย ปทุมธานี	1	1.56	-	-
วัดมณีนิมิตวาส อุตรธานี	1	1.56	-	-
วัดโพธิสมภรณ์ อุตรธานี	1	1.56	-	-
วิทยาลัยสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วัดศิระมะเกษ หนองคาย)	1	1.56	-	-
จำนวนวันที่อบรม				
3 วัน	6	9.38	3	8.11
4 วัน	1	1.56	1	2.70
5 วัน	1	1.56	1	2.70
ความต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา				
ของครูผู้สอน (ตอบไข้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
เนื้อหาวิชา	29	45.31	21	56.76
วิธีสอน	49	76.56	31	83.78
การผลิตและการใช้สื่อการสอน	40	62.50	26	70.27

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การประเมินผลการเรียน อื่น ๆ :	27	42.19	14	37.84
การปฏิบัติธรรมสมาธิ	4	6.25	1	2.70
พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน	1	1.56	-	-
ภาคปฏิบัติของวิชาพระพุทธศาสนา	2	3.13	-	-
การจัดทำแผนการสอน	1	1.56	-	-

จากตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประสบการณ์ด้านศาสนา ในเรื่อง ประสบการณ์ในการสอนวิชาศีลธรรม/วิชาพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียน ขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนอยู่ระหว่าง 3-5 ปี ร้อยละ 35.94 รองลงมา คือ 1-2 ปี ร้อยละ 32.81 โรงเรียนขนาดกลาง ปรากฏว่า มีประสบการณ์ ในการสอนอยู่ระหว่าง 1-2 ปี ร้อยละ 35.14 รองลงมา คือ 3-5 ปี ร้อยละ 32.43

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติธรรม ปรากฏว่า ครูผู้สอนใน โรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ตั้งใจทำคนเป็นตัวอย่างที่ดี ร้อยละ 71.88 รองลงมา คือ เคยสนใจแก่ใจตนเอง และเคยบวชพระ คิดเป็นร้อยละ 64.06 และ 35.94 สำหรับประสบการณ์เคยบวชพระมีระยะเวลาในการบวช 15 วัน ร้อยละ 7.81 รอง- ลงมา คือ 1 พรรษา ร้อยละ 4.69 นอกจากประสบการณ์เคยบวชพระแล้วยังมีประสบ- การณ์ เคยถือศีลพรตมจรรม ร้อยละ 31.25 ปฏิบัติสมาธิ ร้อยละ 10.94 และ ทำวัตรเช้า ร้อยละ 1.56 โรงเรียนขนาดกลาง ปรากฏว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ตั้งใจ ทำคนเป็นตัวอย่างที่ดี ร้อยละ 59.46 รองลงมา คือ เคยสนใจแก่ใจตนเอง ร้อยละ 45.95 เคยบวชพระ ร้อยละ 35.14 โดยีระยะเวลาในการบวชเป็นเวลา 7 วัน และ 15 วัน ร้อยละ 8.11 8 พรรษา ร้อยละ 5.14 และคิดเป็นร้อยละ 2.70 คือ

เคยบวช เป็นเวลา 30 วัน 1 พรรษา 11 พรรษา 12 พรรษา และ 19 พรรษา นอกจากมีประสมกรรมเคยบวชพระแล้วยังเคยถือศีลพรหมจรรย์ และเคยบวชพระเป็นสามเณร ร้อยละ 8.11 และ 5.41 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับประสมกรรมในการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 54.69 และยังไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 45.31 โรงเรียนขนาดกลาง ปรากฏว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 51.35 และเคยเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 48.65 สำหรับรายละเอียดของการเคยเข้ารับการฝึกอบรม คือ ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนส่วนใหญ่เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 1 ครั้ง ร้อยละ 40.63 รองลงมา คือ เคยเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง ร้อยละ 10.94 และ 3.13 ตามลำดับ สำหรับผู้ฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 4.69 คือ ศึกษาในเทศก์เขตการศึกษา 9 รองลงมา ร้อยละ 1.56 คือ ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ วิทยาลัยสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วัดพระธรรมกาย ปทุมธานี วัดมัชฌิมาวาส อุดรธานี วัดโพธิสมภรณ์ อุดรธานี ส่วนเรื่องที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 4.69 คือ เรื่องหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดมมัธยมศึกษาตอนปลาย รองลงมา ร้อยละ 1.56 คือ เรื่องการอบรมผู้ให้การอบรมครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดมมัธยมศึกษาตอนปลาย การสอนจริยศึกษา การสอนจริยธรรม การบำเพ็ญบุญและสาธารณกุศล และพระสงฆ์กับการศึกษาในชนบท ในเรื่องสถานที่อบรม ใช้เขตการศึกษา 9 เป็นสถานที่อบรม ร้อยละ 3.13 รองลงมา ร้อยละ 1.56 คือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อุดรธานี ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ วัดพระธรรมกาย ปทุมธานี วัดมัชฌิมาวาส อุดรธานี วัดโพธิสมภรณ์ อุดรธานี วิทยาลัยสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วัดศรีระเกษ หนองคาย) สำหรับจำนวนวันที่อบรม คิดเป็นร้อยละ 9.38 เข้าอบรม 3 วัน และคิดเป็นร้อยละ 1.56 คือ เข้าอบรม 4 วัน และเข้าอบรม 5 วัน โรงเรียนขนาดกลาง มีรายละเอียดการเข้ารับการฝึกอบรม คือ จำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่ เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 1 ครั้ง ร้อยละ 37.84 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง และจำนวน 3 ครั้ง ร้อยละ 5.41 และ 2.70 ตามลำดับ สำหรับผู้ฝึกอบรม ร้อยละ 8.11 คือ ศึกษาในเทศก์เขตการศึกษา 9 เป็นผู้ฝึกอบรม รองลงมา คือ

ศูนย์วัฒนธรรม อุครธานี และคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร้อยละ 2.70
 เรื่องที่จกมีเรื่องหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดมมีระบบศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ
 8.11 รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 2.70 คือ การสอนจริยศึกษา และการปลูกฝังจริยธรรม
 สถานที่อบรมมีการใช้เขตการศึกษา 9 คิดเป็นร้อยละ 5.41 รองลงมา ร้อยละ 2.70
 คือ วิทยาลัยครูอุครธานี มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อุครธานี
 ตามลำดับ ส่วนจำนวนวันที่อบรม เข้าอบรม 3 วัน ร้อยละ 8.11 และเข้าอบรม 4 วัน
 และ 5 วัน ร้อยละ 2.70

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับความต้องการเข้ารับฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา
 ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมด้านวิธีสอน ร้อยละ
 76.56 รองลงมา คือ การผลิตและการใช้สื่อการสอน เนื้อหาวิชา และการประเมินผล
 การเรียน ร้อยละ 62.50 45.31 และ 42.19 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีความ
 ต้องการอบรมด้านการปฏิบัติธรรม สมาธิ ร้อยละ 6.25 ภาคปฏิบัติของวิชาพุทธ-
 ศาสนา ร้อยละ 3.13 พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน และการจัดทำแผนการสอน
 ร้อยละ 1.56 โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีสอน
 ร้อยละ 83.78 รองลงมา คือ การผลิตและการใช้สื่อการสอน เนื้อหาวิชา และการ-
 ประเมินผลการเรียน ร้อยละ 70.27 56.76 และ 37.84 ตามลำดับ นอกจากนี้
 ยังมีความต้องการฝึกปฏิบัติธรรมสมาธิ ร้อยละ 2.70

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต
การศึกษา 9 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรวิชา
พระพุทธศาสนา ในด้านต่าง ๆ คือ

1. การบริหารและบริการหลักสูตร
 - 1.1 การเตรียมบุคลากร
 - 1.2 การจัดครูเจ้าของสอน
 - 1.3 การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน
 - 1.4 การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
 - 2.1 การวางแผนการสอน
 - 2.2 เทคนิคและวิธีสอน
 - 2.3 กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน
 - 2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ซึ่งมีรายละเอียดดังเสนอไว้ในตารางที่ 8-23 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทุฬศักราช 2524 ของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร คำนการเตรียมบุคลากร จำนวน ความหนาของโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การเตรียมบุคลากร</u>				
1. การสำรวจความพร้อมของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน	(N=92)		(N=80)	
1.1 ยังไม่มีการสำรวจ	32	34.78	22	27.50
1.2 มีการสำรวจ	60	65.22	58	72.50
วิธีการสำรวจความพร้อมของครูผู้สอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				
1) ใ้แบบสอบถามครู	3	3.26	4	5.00
2) ประชุมปรึกษาหารือกับครู	26	28.26	36	45.00
3) สัมภาษณ์ครู	21	22.83	23	28.75
4) สอบถามหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	38	41.30	33	41.25
5) ศึกษาทะเบียนประวัติของครู	22	23.91	14	17.50
2. การเตรียมครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อให้ เข้าใจหลักสูตร	(N=92)		(N=80)	
2.1 ยังไม่มีการเตรียม	9	9.78	15	18.75
2.2 มีการเตรียม	83	90.22	65	81.25
วิธีการเตรียมครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) ส่งครูเข้ารับการศึกษาอบรมตามหน่วยงาน หรือหน่วยราชการต่าง ๆ ที่จัด	72	78.26	53	66.25
2) ให้ครูที่ผ่านการอบรมชี้แจงหลักสูตรให้ครู อื่น ๆ ที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมหรรษา	30	32.61	24	30.00
3) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร	26	28.26	22	27.50
4) โรงเรียนจัดบริการเอกสารหลักสูตรให้ ครูศึกษาด้วยตนเอง	37	40.22	27	33.75

จากตารางที่ 8 การปฏิบัติการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารคณาการเตรียมบุคลากร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหาร ส่วนใหญ่มีการสำรวจความพร้อมของครูผู้สอน ร้อยละ 65.22 และยังไม่มีการสำรวจ ร้อยละ 34.78 วิธีการสำรวจ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอบถามหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 41.30 รองลงมา คือ ประชุมปรึกษาหารือกับครู ศึกษาทะเบียนประวัติ และสัมภาษณ์ครู ร้อยละ 28.26 23.91 และ 22.83 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ใช้แบบสอบถามครู ร้อยละ 3.26 สำหรับการเตรียมครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อให้เข้าใจหลักสูตร ส่วนใหญ่มีการเตรียม ร้อยละ 90.22 และยังไม่มีการเตรียม ร้อยละ 9.78 วิธีการเตรียมครูผู้สอน ส่วนใหญ่ส่งครูเข้ารับการศึกษาอบรมตามหน่วยงาน หรือหน่วยราชการต่าง ๆ ที่จัด ร้อยละ 78.26 รองลงมา คือ โรงเรียนจัดบริการเอกสารหลักสูตรให้ครูศึกษาด้วยตนเอง และให้ครูที่ผ่านการอบรมชี้แจงหลักสูตรให้ครูอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมหรรษา ร้อยละ 40.22 และ 32.61 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ

หลักสูตร ร้อยละ 28.26

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการสำรวจความพร้อมของครูผู้สอน ร้อยละ 72.50 และยังไม่มีการสำรวจ ร้อยละ 27.50 มีการสำรวจ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการประชุมปรึกษาหารือกับครู ร้อยละ 45.00 รองลงมา คือ สอบถามหัวหน้าหมวด วิชาสังคมศึกษา และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ สัมภาษณ์ครู และศึกษาทะเบียนประวัติครู ร้อยละ 41.25 28.75 และ 17.50 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ใช้แบบสอบถามครู ร้อยละ 5.00 สำหรับการเตรียมครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อให้เข้าใจหลักสูตร ส่วนใหญ่มีการเตรียม ร้อยละ 81.25 และยังไม่มีการเตรียม ร้อยละ 18.75 วิธีการเตรียมครูผู้สอน ส่วนใหญ่ส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมตามหน่วยงานหรือหน่วยราชการ ต่าง ๆ ที่จัด ร้อยละ 66.25 รองลงมา คือ โรงเรียนจัดบริการเอกสารหลักสูตรให้ครู ศึกษาด้วยตนเอง และให้ครูที่ผ่านการอบรมชี้แจงหลักสูตร ให้ครูอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับการ ฝึกอบรมทราบ ร้อยละ 33.75 และ 30.00 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จัดประชุมชี้แจง เกี่ยวกับหลักสูตร ร้อยละ 27.50

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหาร และบริการหลักสูตร ด้านการจัดครูเข้าสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดครูเข้าสอน				
1. ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
1.1 ครูหมวดวิชาสังคมศึกษา	89	96.74	78	97.50
1.2 วิทยากรพิเศษ	47	51.09	28	35.00
1.3 พระภิกษุ	25	27.17	11	13.75
1.4 อื่น ๆ :				
ครูหมวดวิชาภาษาไทย	10	10.87	5	6.25
ครูหมวดวิชาอุตสาหกรรมศิลป์	1	1.09	1	1.25
ครูหมวดวิชาศิลปศึกษา	2	2.17	-	-
ครูหมวดวิชาคณิตศาสตร์	-	-	3	3.75
ครูหมวดวิชาเกษตรกรรม	1	1.09	2	2.50
ผู้ช่วยฝ่ายธุรการ	-	-	1	1.25
ผู้ช่วยฝ่ายบริการ	1	1.09	-	-
2. วิธีการจัดครูเข้าสอนประจำวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
2.1 จัดครูที่มีความรู้และทักษะในการสอน				
พุทธศาสนา	86	93.48	72	90.00
2.2 จัดเข้าสอนตามความสนใจและสมัครใจ	34	36.96	44	55.00
2.3 จัดบุคลากรอื่นและสนใจธรรม ทางพระพุทธศาสนา	28	30.43	27	33.75

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.4 จักผู้มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา	30	32.61	39	48.75
3. ความเพียงพอของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน	(N=92)		(N=80)	
3.1 เพียงพอ	45	48.91	37	46.25
3.2 ยังไม่เพียงพอ	47	51.09	43	53.75
วิธีการที่โรงเรียนจักแก้ปัญหา				
1) ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม	37	40.22	35	43.75
2) ขอขมึนครูจากโรงเรียนอื่นหรือแลกเปลี่ยน ตัว	-	-	-	-
3) เชิญวิทยากรจากภายนอกมาสอน	29	31.52	18	22.50

จากตารางที่ 9 การปฏิบัติในการไร้หลักสูทกรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารคานการจักครูเข้าสอน จำนวนกวมขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารทอมว่า ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาส่วนใหญ่ เป็นครูหมวดวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 96.74 รองลงมา คือ วิทยากรพิเศษและพระภิกษุ ร้อยละ 51.09 และ 27.17 ตามลำดับ ส่วนผู้สอนอื่น ๆ มีครูหมวดวิชาภาษาไทย ร้อยละ 10.87 ครูหมวดวิชาศิลปศึกษา ร้อยละ 2.17 ครูหมวดวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ ครูหมวดวิชาเกษตรกรรม และผู้ช่วยฝ่ายบริการ ร้อยละ 1.09 วิธีการจักครูเข้าสอน ส่วนใหญ่จักครูที่มีความรู้ และทักษะในการสอนพุทธศาสนา ร้อยละ 93.48 รองลงมา คือ จักเข้าสอนตามความสนใจ และสมัครใจ ร้อยละ 36.96 ส่วนน้อย คือ จักบู้อาวุโส และสนใจขรม ทางพุทธศาสนา ร้อยละ 30.43 สำหรับความเพียงพอของครูผู้สอน

วิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน ส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 51.09 และเพียงพอ ร้อยละ 48.91 วิธีแก้ไขความไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 40.22 รองลงมา คือ เชิญวิทยากรจากภายนอกมาสอน ร้อยละ 31.52

โรงเรียนชนากลาง ผู้บริหารทพบว่า ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาส่วนใหญ่ เป็นครูหมวดวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 97.50 รองลงมา คือ วิทยากรพิเศษ และพระภิกษุ ร้อยละ 35.00 และ 13.75 ตามลำดับ ส่วนผู้สอนอื่น ๆ มีครูหมวดวิชาภาษาไทย ร้อยละ 6.25 ครูหมวดวิชาคณิตศาสตร์ ร้อยละ 3.75 ครูหมวดวิชาเกษตรกรรม ร้อยละ 2.50 ครูหมวดวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ และผู้ช่วยฝ่ายธุรการ ร้อยละ 1.25 วิธีการจัดครูเข้าสอน ส่วนใหญ่จัดครูที่มีความรู้และทักษะในการสอนพระพุทธศาสนา ร้อยละ 90.00 รองลงมา คือ จัดเข้าสอนตามความสนใจและสมัครใจ ร้อยละ 55.00 ส่วนน้อย คือ จัดบุคลากรใสและสนใจธรรม ทางพระพุทธศาสนา ร้อยละ 33.75 สำหรับ ความเพียงพอของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน ส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 53.75 และเพียงพอ ร้อยละ 46.25 วิธีแก้ไขความไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่ ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 43.75 รองลงมา คือ เชิญวิทยากรจาก ภายนอกมาสอน ร้อยละ 22.50

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร คำนการบริการหลักสูตร ภายในโรงเรียน (เอกสารประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียน การสอน) จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน</u>				
1. การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
1.1 รับจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง	81	88.04	64	80.00
1.2 จัดหาโดยขอเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	43	46.74	41	51.25
1.3 จัดซื้อเพิ่มเติม	63	68.48	58	72.50
1.4 จัดทำเพิ่มเติม	32	34.78	21	26.25
2. เอกสารประกอบหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนาที่โรงเรียนจัดให้ครูผู้สอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
2.1 หลักสูตร (แม่บท)	79	85.87	68	85.00
2.2 แผนการสอน	58	63.04	37	46.25
2.3 คู่มือประกอบการสอน	63	68.48	63	78.75
2.4 หนังสือแบบเรียน	76	82.61	69	86.25
2.5 หนังสืออ่านประกอบ	51	55.43	44	55.00
3. การสำรวจสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน	(N=92)		(N=80)	
3.1 ยังไม่มีการสำรวจ	34	36.96	35	43.75

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3.2 มีการสำรวจ (มีการสำรวจแสดงไว้ในข้อ 4-5)	58	63.04	45	56.25
4. วิธีการสำรวจสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
4.1 ให้ครูผู้สอนสำรวจ	44	47.83	36	45.00
4.2 ให้หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาสำรวจ	42	45.65	37	46.25
4.3 ฝ่ายวิชาการสำรวจ	11	11.96	18	22.50
4.4 อื่น ๆ :				
เจ้าหน้าที่พิเศษของหมวดวิชาสำรวจ	1	1.09	-	-
5. รายละเอียดของการสำรวจเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
5.1 ปริมาณ	13	14.13	10	12.50
5.2 คุณภาพ	30	32.61	30	37.50
5.3 ความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	50	54.35	45	56.25
5.4 ความเหมาะสมกับผู้เรียน	43	46.74	32	40.00
6. การจัดการสื่อการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=90)		(N=76)	
6.1 จัดศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอน	30	33.33	18	23.68
6.2 จัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน	19	21.11	14	18.42
6.3 ให้ความสะดวกในการนำสื่อการเรียนการสอนไปใช้	71	78.89	61	80.26

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6.4 ขึ้น ๆ :				
ให้มหาวิทยาลัยสงฆ์ศึกษาเป็นผู้ผลิต จักหา				
จักซื้อ ให้บริการและเก็บรักษา	15	16.67	-	-
7. การสนับสนุนและส่งเสริมให้ผลิตสื่อการเรียน	(N=90)		(N=78)	
การสอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า				
1 คำตอบ)				
7.1 จัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตสื่อ				
การเรียนการสอน	23	25.56	17	21.79
7.2 ให้ความสะดวกในการเบิกจ่ายวัสดุต่าง ๆ	62	68.89	47	60.26
7.3 สนับสนุนค่านงบประมาณ	77	85.56	68	87.18

จากตารางที่ 10 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารคณาธิการหลักสูตรภายในโรงเรียน (เอกสารประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน) จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารตอบว่า การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่รับจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ร้อยละ 88.04 รองลงมา คือ จักซื้อเพิ่มเติม และจัดหาโดยขอเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 68.48 และ 46.74 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จักทำเพิ่มเติม ร้อยละ 34.78 สำหรับเอกสารประกอบหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ คือ หลักสูตร (แบบท) ร้อยละ 85.87 รองลงมา คือ หนังสือแบบเรียน คู่มือประกอบการสอนและแผนการสอน ร้อยละ 82.61 68.48 และ 63.04 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ

หนังสืออ่านประกอบ ร้อยละ 55.43 ในค่านการสำรวจเรื่องการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ มีการสำรวจ ร้อยละ 63.04 และยังไม่มีการสำรวจ ร้อยละ 36.96 วิธีการสำรวจ เรื่องการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ให้ครูผู้สอนสำรวจ ร้อยละ 47.83 รองลงมา คือ ให้ หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาสำรวจ ร้อยละ 45.65 ส่วนน้อย คือ ให้ฝ่ายวิชาการ สำรวจ ร้อยละ 11.96 อื่น ๆ คือ เจ้าหน้าที่ที่สุดของหมวดวิชาสำรวจ ร้อยละ 1.09 สำหรับรายละเอียดของการสำรวจเรื่องการเรียนการสอน ส่วนใหญ่สำรวจความสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชา ร้อยละ 54.35 รองลงมา คือ ความเหมาะสมกับนักเรียนและคุณภาพ ร้อยละ 46.74 และ 32.61 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ปริมาตร ร้อยละ 14.13 ใน ค่านการจกบริการเรื่องการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จกบริการให้ความสะดวกในการนำสื่อ การเรียนการสอนไปใช้ ร้อยละ 78.89 รองลงมา คือ จกศูนย์บริการเรื่องการเรียน การสอน และจกประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 33.33 และ 21.11 ตามลำดับ นอกจากนี้อื่น ๆ คือ ให้หมวดวิชาสังคมศึกษา เป็นผู้ผลิต จกหาและบริการ ร้อยละ 16.67 ส่วนการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผลิต สื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนค่านงบประมาณ ร้อยละ 85.56 รอง- ลงมา คือ ให้ความสะดวกในการเบิกจ่ายวัสดุต่าง ๆ และจกประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับ การผลิตสื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 68.89 และ 25.56 ตามลำดับ

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารบอกว่า การจกหาเอกสารประกอบหลักสูตร วิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่รับจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ร้อยละ 80.00 รองลงมา คือ จกซื้อเพิ่มเติม และจกหาโดยขอเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 72.50 และ 51.25 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จกทำเพิ่มเติม ร้อยละ 26.25 สำหรับเอกสารประกอบหลักสูตรที่โรงเรียนจกให้ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ คือ หนังสือแบบเรียน ร้อยละ 86.25 รองลงมา คือ หลักสูตร (แบบท) คู่มือประกอบการสอนและหนังสือ อ่านประกอบ ร้อยละ 85.00 78.75 และ 55.00 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ แผน- การสอน ร้อยละ 46.25 ในค่านการสำรวจเรื่องการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีการสำรวจ ร้อยละ 56.25 และยังไม่มีการสำรวจ ร้อยละ 43.75 วิธีการสำรวจ ส่วนใหญ่ให้ หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาสำรวจ ร้อยละ 46.25 รองลงมา คือ ให้ครูผู้สอนสำรวจ ร้อยละ 45.00 ส่วนน้อย คือ ให้ฝ่ายวิชาการสำรวจ ร้อยละ 22.50 สำหรับ-

รายละเอียดของการสำรวจเพื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่สำรวจความสอดคล้องกับ
เนื้อหาวิชา ร้อยละ 56.25 รองลงมา คือ ความเหมาะสมกับผู้เรียน และคุณภาพ
ร้อยละ 40.00 และ 37.50 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ปริมาณ ร้อยละ 12.50

ในด้านการบริการเพื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จัดบริการให้ความสะดวกในการนำสื่อ
การเรียนการสอนมาใช้ ร้อยละ 80.26 รองลงมา คือ จัดศูนย์บริการเพื่อการเรียน
การสอน และจัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน
ร้อยละ 23.68 และ 18.42 ตามลำดับ ส่วนการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผลิตสื่อ
การเรียนการสอน ส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนค่านงงบประมาณ ร้อยละ 87.18 รองลงมา
คือ ให้ความสะดวกในการเบิกจ่ายวัสดุต่าง ๆ และจัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิต
สื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 60.26 และ 21.79 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร คำนการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน (ห้องสมุด) จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การบริการค้ำห้องสมุดในการเรียนการสอน วิชาพระพุทธศาสนา (ตอบไ้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
1.1 จัดห้องสมุดธรรมศึกษา หรือห้องสมุดจริยศึกษา	37	40.22	30	37.50
1.2 จัดสำรวจความต้องการใช้หนังสือทางพระพุทธศาสนา	47	51.09	34	42.50
1.3 แนะนำครูในการเลือกหนังสือทางพระพุทธศาสนาเข้าห้องสมุด	36	39.13	38	47.50
1.4 แนะนำให้ครูใช้ห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	54	58.70	39	48.75
1.5 อื่น ๆ :				
จัดมุมพุทธศาสตร์ในห้องแจ้งคมศึกษา	1	1.09	-	-
2. ความเพียงพอของหนังสือทางพระพุทธศาสนาในห้องสมุดโรงเรียน	(N=91)		(N=77)	
2.1 เพียงพอ	22	24.18	16	20.78
2.2 ยังไม่เพียงพอ	69	75.82	61	79.22

จากตารางที่ 11 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหาร คำนการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน (ห้องสมุด) จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารตอบว่า การบริหารค้ำห้องสมุดในการเรียน การสอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่จัดแนะนำให้ครูใช้ห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ ต่อการเรียนการสอน ร้อยละ 58.70 รองลงมา คือ จัดสำรวจความต้องการใช้หนังสือ ทางพระพุทธศาสนา และจัดห้องสมุดประถมศึกษา หรือห้องสมุดจริยศึกษา ร้อยละ 51.09 และ 40.22 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ แนะนำครูในการเลือกหนังสือทางพระพุทธศาสนา เข้าห้องสมุด ร้อยละ 39.13 ส่วนความเพียงพอของหนังสือทางพระพุทธศาสนาใน ห้องสมุด ส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 75.82 และเพียงพอ ร้อยละ 24.18

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารตอบว่า การบริหารค้ำห้องสมุดในการเรียน การสอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่จัดแนะนำให้ครูใช้ห้องสมุดโรงเรียนให้เป็น ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ร้อยละ 48.75 รองลงมา คือ แนะนำครูในการเลือก หนังสือทางพระพุทธศาสนาเข้าห้องสมุด และจัดสำรวจความต้องการใช้หนังสือทาง พระพุทธศาสนา ร้อยละ 47.50 และ 42.50 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จัดห้องสมุด ขวรมศึกษาหรือจริยศึกษา ร้อยละ 37.50 ส่วนความเพียงพอของหนังสือทางพระพุท- ศาสนาในห้องสมุด ส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 79.22 และเพียงพอ ร้อยละ 20.78

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร คำนการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน (สถานที่ใช้ในการเรียนการสอน) จำนวนตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (N=92) (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)			(N=80)	
1.1 ห้องเรียนธรรมคา	67	72.83	64	80.00
1.2 ห้องจริยธรรม	65	70.65	59	73.75
1.3 ห้องประชุม	28	30.43	27	33.75
1.4 ศาลาธรรมของโรงเรียน	5	5.43	2	2.50
1.5 วิก (โมดัส ศาลาการเปรียญ)	16	17.39	22	27.50
2. เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)			(N=76)	
2.1 จัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชา	54	63.53	48	63.16
2.2 จัดให้สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา	50	58.82	39	51.32
2.3 จัดให้เป็นระเบียบ สะอาด และอากาศถ่ายเท	47	55.29	32	42.11
2.4 จัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน	45	52.94	39	51.32
2.5 จัดบรรยากาศให้เหมาะสมกับการเรียน	48	56.47	38	50.00
3. สภาพความเป็นจริงของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=89)		(N=79)	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชา	48	53.93	33	41.77
3.2 มีความสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา	40	44.94	32	40.51
3.3 ความเป็นระเบียบ สะอาด และอากาศ ถ่ายเทดี	60	67.42	56	70.89
3.4 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	59	66.29	47	59.49
3.5 มีบรรยากาศเหมาะสมกับการเรียน	53	59.55	53	67.09

จากตารางที่ 12 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหาร คำนการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน (สถานที่ใช้ในการเรียนการสอน) จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารพบว่า สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ใช้สอนในห้องเรียนธรรมดา ร้อยละ 72.83 รองลงมา คือ ห้องจริยธรรม ห้องประชุม และวัด (โบสถ์ ศาลาการเปรียญ) ร้อยละ 30.43 และ 17.39 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ศาลาธรรมของโรงเรียน ร้อยละ 5.43 สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชา ร้อยละ 63.53 รองลงมา คือ จัดให้สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา และจัดบรรยากาศให้เหมาะสมกับการเรียน ร้อยละ 58.82 และ 56.47 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน ร้อยละ 52.94 ส่วนสภาพความเป็นจริงของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบ สะอาด และอากาศถ่ายเทดี ร้อยละ 67.42 รองลงมา คือ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และมีบรรยากาศเหมาะสมกับการเรียน ร้อยละ 66.29 และ 59.55 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ มีความสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา ร้อยละ 44.94

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารบอกว่า สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชา
 พระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ใช้สอนในห้องเรียนธรรมดา ร้อยละ 80.00 รองลงมา คือ
 ห้องจริยธรรม ห้องประชุม และวัด (โบสถ์ ศาลาการเปรียญ) ร้อยละ 73.75 33.75
 และ 27.50 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ศาลาธรรมของโรงเรียน ร้อยละ 2.50
 สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จัดให้สอดคล้องกับ
 จุดประสงค์ของวิชา ร้อยละ 63.16 รองลงมา คือ จัดให้สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหา
 วิชา และจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน ร้อยละ 51.32 ส่วนน้อย คือ จัดให้เป็นระเบียบ
 สะอาดและอากาศถ่ายเท ร้อยละ 42.11 ส่วนสภาพความเป็นจริงของสถานที่ใช้ใน
 การเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบ สะอาด และอากาศถ่ายเท ร้อยละ
 70.89 รองลงมา คือ มีบรรยากาศเหมาะสมกับการเรียน และมีความเหมาะสมกับ
 ผู้เรียน ร้อยละ 67.09 และ 59.49 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ มีความสอดคล้องกับ
 ลักษณะเนื้อหาวิชา ร้อยละ 40.51

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารและบริกาหลักสูตร คำนการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร</u>				
1. <u>ผู้นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชา</u>				
พระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
1.1 ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่	24	26.09	27	33.15
1.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	58	63.04	60	75.00
1.3 หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา	77	83.70	63	78.75
1.4 ครูผู้สอนประจำวิชา/ครูประจำการ	36	39.13	39	48.75
1.5 ศึกษานิเทศก์จากเขตการศึกษา	35	38.04	37	46.25
1.6 ศึกษานิเทศก์จากกรมสามัญศึกษา	9	9.78	5	6.25
1.7 นักวิชาการ จากกรมวิชาการ	7	7.61	4	5.00
1.8 วิทยากรกลุ่ม โรงเรียน	1	1.09	6	7.50
2. <u>วิธีการนิเทศการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา</u> (N=92) (N=80)				
ในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				
2.1 ประชุมชี้แจง	54	58.70	51	63.75
2.2 ประชุมสัมมนา	15	16.30	25	31.25
2.3 จัดศูนย์วิชาการ โรงเรียน	6	6.52	7	8.75
2.4 ศึกษานอกสถานที่	23	25.00	22	27.50
2.5 ให้ศึกษาเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	35	38.04	35	43.75
2.6 เยี่ยมเยียนตามชั้นเรียน	29	31.52	22	27.50

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.7 ใ้คำแนะนำ	45	48.91	34	42.50
2.8 บรรยาย/อภิปราย	27	29.35	21	26.25
2.9 สาธิตการสอน	5	5.43	6	7.50
3. การศึกษามูลนิธิโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
3.1 จัดประชุมสัมมนาเพื่อประมวลปัญหาการใช้หลักสูตร	19	20.65	22	27.50
3.2 จัดตรวจสอบ แผนการสอน/บันทึกการสอน	63	68.48	43	53.75
3.3 จัดตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลก่อนนำไปใช้	17	18.48	8	10.00
3.4 จัดตรวจสอบแบบบันทึกประเมินผลการเรียน	49	53.26	47	58.75
3.5 อื่น ๆ :				
สังเกตในการเข้าร่วมกิจกรรม	1	1.09	-	-
ศึกษาค้นคว้าจากนักเรียน	1	1.09	-	-
4. วิธีการที่โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาได้เพิ่มพูนทักษะความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=92)		(N=80)	
4.1 สนับสนุนให้ไปอบรม/ศึกษาดูงาน	81	88.04	71	88.75
4.2 จัดหาหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธรศาสนา เอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้อ่านศึกษา	73	79.35	63	78.75
4.3 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้	48	52.17	31	38.75
4.4 จัดให้มีการพูดปะแฉกเปลี่ยนความรู้และปัญหาระหว่างครูผู้สอนวิชาพระพุทธรศาสนา	25	27.17	23	28.75

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. การสนับสนุนให้กำลังใจ ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=91)	(N=80)		
5.1 ให้ความดีความชอบประจำปี	21	23.08	22	27.50
5.2 ให้ค่ายกย่องชมเชยผลงาน	63	69.23	51	63.75
5.3 ให้ค่าปรึกษาแนะนำ	64	70.33	54	67.50
5.4 ให้การสนับสนุนค่านิยมประมาณในการจัดกิจกรรม	79	86.81	61	76.25
5.5 อื่น ๆ :				
เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา	1	1.10	-	-

จากตารางที่ 13 การปฏิบัติในกาใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารคณาการนิเทศและศึกษามผลการใช้หลักสูตร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารตอบว่า ผู้นิเทศและศึกษามผลการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ คือ หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 83.70 รองลงมา คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครูสอนประจำวิชา/ครูประจำการ และศึกษานิเทศเขตการศึกษา ร้อยละ 63.04 39.13 และ 38.04 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ วิทยากรกลุ่มโรงเรียน ร้อยละ 1.09 สำหรับวิธีการนิเทศการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่ คือ ประชุมชี้แจง ร้อยละ 58.70 รองลงมา คือ ให้คำแนะนำ ให้ศึกษาเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และเขียนเขียนตามชั้นเรียน ร้อยละ 48.91 38.04 และ 31.52 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ สาขิตการสอน ร้อยละ 5.43 ส่วนการศึกษามผลการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่จัดทรวจสอบ

แผนการสอน/บันทึกการสอน ร้อยละ 68.48 รองลงมา คือ จັกตรวจสอบแบบบันทึก
ประเมินผลการเรียน และจັกประชุมสัมมนาเพื่อประมวลปัญหาการไร้หลักสูทร ร้อยละ
53.26 และ 20.65 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จັกตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผล
ก่อนนำไปไร้ ร้อยละ 18.48 ในคํานการสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาได้
เพิ่มพูนทักษะความรู้ ส่วนใหญ่สนับสนุนให้ไปอบรม/ศึกษาทงงาน ร้อยละ 88.04 รอง-
ลงมา คือ จັกหาหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้อ่าน
ศึกษาและเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ร้อยละ 79.35 และ 52.17 ตามลำดับ ส่วนน้อย
คือ จັกให้มีการทบทวนผลกเปลี่ยนความรู้และปัญหาระหว่างครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา
ร้อยละ 27.17 ส่วนการสนับสนุนให้กำลังใจครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่
ให้การสนับสนุนคํานงงบประมาณในการจັกกิจกรรม ร้อยละ 86.81 รองลงมา คือ
ให้คํารึกษาแนะนำและให้คํายกย่องชมเชยผลงาน ร้อยละ 70.33 และ 69.23 ตาม
ลำดับ ส่วนน้อย คือ ให้ความคิความชอบประจำปี ร้อยละ 23.08 นอกจากนี้ยังมีวิธี
อื่น ๆ คือ เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา ร้อยละ 1.10

โรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารทอมว่า ผู้นิเทศและคิคคานผลการไร้หลักสูทร
วิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ คือ หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 78.75 รอง-
ลงมา คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครูสอนประจำวิชา/ครูประจำการ และศึกษานิเทศกิเขตการศึกษา
ร้อยละ 75.00 48.75 และ 46.25 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ นักวิชาการจาก
กรมวิชาการ ร้อยละ 5.00 สำหรับวิธีการนิเทศการไร้หลักสูทร ส่วนใหญ่ คือ ประชุม
ชี้แจง ร้อยละ 63.75 รองลงมา คือ ให้ศึกษาเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ให้คํานแนะนำ
และประชุมสัมมนา ร้อยละ 43.75 42.50 และ 31.25 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ
สาธิตการสอน ร้อยละ 7.50 ส่วนการคิคคานผลการไร้หลักสูทร ส่วนใหญ่จັกตรวจสอบ
แบบบันทึกประเมินผลการเรียน ร้อยละ 58.75 รองลงมา คือ จັกตรวจสอบแผนการสอน
หรือบันทึกการสอน และจັกประชุมสัมมนาเพื่อประมวลปัญหาการไร้หลักสูทร ร้อยละ 53.75
และ 27.50 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จັกตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลก่อนนำไปไร้
ร้อยละ 10.00 ในคํานการสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาได้เพิ่มพูนทักษะ
ความรู้ ส่วนใหญ่สนับสนุนให้ไปอบรม/ศึกษาทงงาน ร้อยละ 88.75 รองลงมา คือ
จັกหาหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้อ่านศึกษา และ

เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ร้อยละ 78.75 และ 38.75 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ
 จัดให้มีการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้และปัญหาระหว่างครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา
 ร้อยละ 28.75 ส่วนการสนับสนุนให้กำลังใจครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ให้
 การสนับสนุนค่านงงบประมาณในการจัดกิจกรรม ร้อยละ 76.25 รองลงมา คือ ให้
 ค่าปรึกษาแนะนำ และให้ค่ายของชมเชยผลงาน ร้อยละ 67.50 และ 63.75 ตาม-
 ลำดับ ส่วนน้อย คือ ให้ความรู้ความชอบประจำปี ร้อยละ 27.50

ศูนย์วิทยพัทธยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการเตรียมบุคลากร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การเตรียมบุคลากร</u>				
1. การสำรวจความพร้อมของครูผู้สอนวิชา				
พระพุทธศาสนา	(N=64)		(N=37)	
1.1 ยังไม่ได้รับการสำรวจ	24	37.50	16	43.24
1.2 ได้รับการสำรวจ	40	62.50	21	56.76
วิธีการสำรวจความพร้อมของครูผู้สอนวิชา				
พระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				
1) ใ้แบบสอบถามครู	4	6.25	1	2.70
2) ประชุมปรึกษาหารือกับครู	15	23.44	12	32.43
3) ศึกษาทะเบียนประวัติของครู	6	9.38	2	5.41
4) สัมภาษณ์ครู	10	15.63	9	24.32
5) สอดถามหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	15	23.44	11	29.73
2. การได้รับการเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนวิชา (N=64) (N=37)				
พระพุทธศาสนาเพื่อให้เข้าใจหลักสูตร				
2.1 ยังไม่ได้รับการเตรียม	19	29.69	9	24.32
เนื่องจาก				
1) เป็นผู้มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาอยู่แล้ว	1	1.56	-	-
2) ผู้บริหารเห็นความสำคัญน้อย	2	3.13	-	-

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3) เป็นครูบรรจุใหม่	1	1.56	1	2.70
4) สอนเป็นครั้งแรก	-	-	1	2.70
5) มีประสบการณ์และความพร้อมที่จะสอน	-	-	1	2.70
6) ไม่ให้รายละเอียด	15	23.44	6	16.22
2.2 ใ้รับการเตรียม	45	70.31	28	75.68
วิธีการเตรียมความพร้อมครูผู้สอนวิชา พระพุทธศาสนา เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตร (ตอบไข้มากกว่า 1 คำตอบ)				
1) ส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมตามหน่วยงาน หรือหน่วยราชการต่าง ๆ ที่จัด	37	51.81	21	56.76
2) ให้ครูที่ผ่านการอบรมชี้แจงหลักสูตรให้ครู ผู้สอนอื่น ๆ ทราบ	10	15.63	5	13.51
3) โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร	9	14.06	7	18.92
4) โรงเรียนจัดวิทยากรเอกสารหลักสูตรให้ครู ศึกษาค้นคว้าเอง	20	31.25	9	24.32

จากตารางที่ 14 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ชุดศึกษาระ 2524 ของครูผู้สอนด้านการเตรียมบุคลากร
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนตอบว่า ส่วนใหญ่ใ้รับการสำรวจความพร้อม
ร้อยละ 62.50 และยังไม่ใ้รับการสำรวจ ร้อยละ 37.50 วิธีการสำรวจความพร้อม
ของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ คือ ประชุมปรึกษาหารือกับครู และสอบถาม

หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 23.44 และสัมภาระครู ร้อยละ 15.63 ส่วนน้อย คือ ไซแบบสอบถามครู ร้อยละ 6.25 สำหรับการเตรียมความพร้อมครูผู้สอน เพื่อให้เข้าใจหลักสูตร ส่วนใหญ่ได้รับการเตรียมความพร้อม ร้อยละ 70.31 วิธีการเตรียม คือ ส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมตามหน่วยงานหรือหน่วยราชการต่าง ๆ ที่จัด ร้อยละ 57.81 รองลงมา คือ โรงเรียนจัดบริการเอกสารหลักสูตรให้ครูศึกษาค้นคว้าเอง ร้อยละ 31.25 ส่วนน้อย คือ โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร ร้อยละ 14.06 ส่วนครูผู้สอนตอบว่า ยังไม่ได้รับการเตรียม ร้อยละ 29.69 เนื่องจากผู้บริหารเห็นความสำคัญน้อย ร้อยละ 3.13 เป็นผู้มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาอยู่แล้ว และเป็นครูบรรจุใหม่ ร้อยละ 1.56

โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนตอบว่า ส่วนใหญ่ได้รับการสำรวจความพร้อม ร้อยละ 56.76 และยังไม่ได้รับการสำรวจ ร้อยละ 43.24 วิธีการสำรวจความพร้อมของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ คือ ประชุมปรึกษาหารือกับครู ร้อยละ 32.43 รองลงมา คือ สอบถามหัวหน้าวิชาสังคมศึกษา และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และสัมภาระครู ร้อยละ 29.73 และ 24.32 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ไซแบบสอบถามครู ร้อยละ 2.70 สำหรับการเตรียมความพร้อมครูผู้สอน เพื่อให้เข้าใจหลักสูตร ส่วนใหญ่ได้รับการเตรียมความพร้อม ร้อยละ 75.68 วิธีการเตรียมส่วนใหญ่ คือ ส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมตามหน่วยงาน หรือหน่วยราชการต่าง ๆ ที่จัด ร้อยละ 56.76 รองลงมา คือ โรงเรียนจัดบริการเอกสารหลักสูตรให้ครูศึกษาค้นคว้าเอง ร้อยละ 24.32 ส่วนน้อย คือ ให้ครูที่ผ่านการอบรมชี้แจงหลักสูตรให้ครูผู้สอนอื่น ๆ ทราบ ร้อยละ 13.51 ส่วนครูผู้สอนยังไม่ได้รับการเตรียม ร้อยละ 24.32 เนื่องจากเป็นครูบรรจุใหม่ สอนเป็นครั้งแรก และมีประสบการณ์และความพร้อมที่จะสอน ร้อยละ 2.70

ตารางที่ 15 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สหศึกษาราช 2524 ของครูผู้สอน เกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดครูเข้าสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การจัดครูเข้าสอน</u>				
1. ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
1.1 ครูหมวดวิชาสังคมศึกษา	63	98.44	37	100.00
1.2 วิทยากรพิเศษ	24	37.50	5	13.51
1.3 พระภิกษุ	32	50.00	14	37.84
1.4 อื่น ๆ :				
ครูหมวดวิชาภาษาไทย	3	4.69	1	2.70
ครูหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ	1	1.56	1	2.70
ครูหมวดวิชาวิทยาศาสตร์	1	1.56	-	-
ครูหมวดวิชาอุตสาหกรรมศิลป์	1	1.56	-	-
ครูหมวดวิชาเกษตรกรรม	1	1.56	-	-
ครูหมวดวิชาศิลปศึกษา	2	3.13	1	2.70
ผู้ช่วยฝ่ายบริการ	1	1.56	-	-
2. ครูผู้สอนได้รับการจัดให้สอนวิชาพระพุทธศาสนา โดยวิธี (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
2.1 จัดผู้มีความรู้และทักษะในการสอนพระพุทธศาสนา	40	62.50	17	45.95
2.2 จัดเข้าสอนตามความสนใจและสมัครใจ	34	53.13	14	37.84

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.3 จักขุอาวุธ และสนใจธรรมะทางพระพุทธศาสนา	4	6.25	6	16.22
2.4 จักขุวิถีทางพระพุทธศาสนา	10	15.63	9	24.32
3. ความเพียงพอของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา (N=64)			(N=37)	
3.1 เพียงพอ	21	32.81	6	16.22
3.2 ยังไม่เพียงพอ	43	67.19	31	83.78
วิธีการแก้ไขที่ไต่ปฏิบัติกรณีครูผู้สอนไม่เพียงพอ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				
1) ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม	34	53.13	25	67.57
2) ขอยืมครูจากโรงเรียนอื่นหรือแลกเปลี่ยนตัว	1	1.56	1	2.70
3) เชิญวิทยากรจากภายนอกมาสอน	18	28.13	17	45.95
4) อื่น ๆ :				
รวมคาบสอน 2 ห้องเรียนเป็น 1 กลุ่ม	1	1.56	1	2.70

จากตารางที่ 15 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนคานการจักครูเข้าสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนตอบว่า ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ครูหมวดวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 98.44 รองลงมา คือ พระภิกษุ และวิทยากรพิเศษ ร้อยละ 50.00 และ 37.50 ตามลำดับ ส่วนครูผู้สอนอื่น ๆ คือ หมวด-

วิชาภาษาไทย ร้อยละ 4.69 ครูหมวดวิชาศิลปศึกษา ร้อยละ 3.13 ครูหมวดวิชา
 ภาษาต่างประเทศ ครูหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ครูหมวดวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ ครูหมวด
 วิชาเกษตรกรรม และผู้ช่วยฝ่ายบริการ ร้อยละ 1.56 วิธีการจัดครูเข้าสอนประจำวิชา
 พระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ คือ จัดผู้มีความรู้และทักษะในการสอนพุทธศาสนา ร้อยละ
 62.50 รองลงมา คือ จัดเข้าสอนตามความสนใจและสมัครใจ ร้อยละ 53.13
 ส่วนน้อย คือ จัดผู้อาวุโสและสนใจธรรมะทางพระพุทธศาสนา ร้อยละ 6.25 สำหรับ
 ความเพียงพอของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 67.19
 และเพียงพอ ร้อยละ 32.81 วิธีแก้ไขครูไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่ส่งบุคลากรเข้ารับการ
 ปกอบรม ร้อยละ 53.13 รองลงมา คือ เชิญวิทยากรจากภายนอกมาสอน ร้อยละ
 28.13

โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนบอกว่า ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน
 ส่วนใหญ่ คือ ครูหมวดวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ พระภิกษุ และ
 วิทยากรพิเศษ ร้อยละ 37.84 และ 13.51 ตามลำดับ ส่วนผู้สอนอื่น ๆ คือ ครูหมวด
 วิชาภาษาไทย ครูหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ และครูหมวดวิชาศิลปศึกษา ร้อยละ 2.70
 วิธีการจัดครูเข้าสอนประจำวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ คือ จัดผู้มีความรู้และทักษะใน
 การสอนพุทธศาสนา ร้อยละ 45.95 รองลงมา คือ จัดเข้าสอนตามความสนใจและ
 สมัครใจ ร้อยละ 37.84 ส่วนน้อย คือ จัดผู้อาวุโสและสนใจธรรมะทางพระพุทธศาสนา
 ร้อยละ 16.22 สำหรับความเพียงพอของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ยังไม่
 เพียงพอ ร้อยละ 83.78 และเพียงพอ ร้อยละ 16.22 วิธีแก้ไขครูไม่เพียงพอ
 ส่วนใหญ่ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 67.57 รองลงมา คือ เชิญวิทยากร
 จากภายนอกมาสอน ร้อยละ 45.95

ตารางที่ 16 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน (เอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน) จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน</u>				
1. เอกสารประกอบหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ที่มีในโรงเรียน (ตอบให้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
1.1 หลักสูตร (แบบท)	53	82.81	29	78.38
1.2 แผนการสอนจากกรมสามัญศึกษา และ กองวิชาการ	38	59.38	16	43.24
1.3 คู่มือประกอบการสอน	38	59.38	19	51.35
1.4 หนังสือแบบเรียน	54	84.38	33	89.19
1.5 หนังสืออ่านประกอบ	24	37.50	12	32.43
2. ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์การสอนวิชา พระพุทธศาสนา	(N=64)		(N=37)	
2.1 เพียงพอ	9	14.06	3	8.11
2.2 ยังไม่เพียงพอ	55	85.94	34	91.89
วิธีการแก้ไขความไม่เพียงพอ				
1) จัดทำเอง	7	10.94	5	13.51
2) จัดหาเองโดยการซื้อ	3	4.69	2	5.41
3) รวบรวมสะสมจากที่เคยใช้และหา	1	1.56	-	-
4) ขอยืมจากวัด	1	1.56	-	-

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5) ครูและนักเรียนช่วยกันหาและทำขึ้น	2	3.13	1	2.70
6) ไม่ให้รายละเอียด	41	64.06	26	70.27
3. สภาพของอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่มีในโรงเรียน (N=64)			(N=37)	
(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				
3.1 ไร้การใดก็	45	70.31	21	56.76
3.2 มีสภาพชำรุด	21	32.81	14	37.84
3.3 อื่น ๆ :				
ไม่ตรงจุดประสงค์ที่จะสอน	1	1.56	-	-
ไม่มีอุปกรณ์	1	1.56	2	5.41
4. การบริการสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=61)		(N=35)	
4.1 จุดศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอน	16	26.23	2	5.71
4.2 ใ้รับการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน	13	21.31	7	20.00
4.3 ใ้รับความสะดวกในการนำสื่อการเรียนการสอนไปใช้	24	39.34	10	28.57
4.4 อื่น ๆ :				
ไม่คอยใ้รับความสะดวกในการนำสื่อการเรียนการสอนไปใช้	1	1.64	-	-
ยังไม่ใ้รับบริการในค่านี	11	18.03	18	51.43

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. การสนับสนุนและส่งเสริมให้ผลิตสื่อการเรียน การสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน (ตอบ ได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=62)		(N=36)	
5.1 ได้รับการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิต สื่อการเรียนการสอน	7	11.29	2	5.56
5.2 ได้รับการสนับสนุนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการ ผลิตสื่อการเรียนการสอน	18	29.03	11	30.56
5.3 ได้รับการสนับสนุนค่านงบประมาณ	35	56.45	18	50.00
5.4 อื่น ๆ				
ยังไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริม	5	8.06	8	22.22

จากตารางที่ 16 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ทุฬหคัถรา 2524 ของครูผู้สอนคณาธิการบริการหลักสูตรภายใน
โรงเรียน (เอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน) จำแนกตามขนาด
โรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนตอบว่า เอกสารประกอบหลักสูตรที่มีใน
โรงเรียน ส่วนใหญ่ คือ หนังสือแบบเรียน ร้อยละ 84.38 รองลงมา คือ หลักสูตร
(แบบท) แผนการสอนจากกรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการ และคู่มือประกอบการสอน
ร้อยละ 82.81 และ 59.38 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ หนังสืออ่านประกอบ ร้อยละ
37.50 สำหรับความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์วิชาพระพุทธศาสนา ครูผู้สอนส่วนใหญ่
ตอบว่า ยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 85.94 และเพียงพอ ร้อยละ 14.06 วิธีแก้ไขความ
ไม่เพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ควบวิธีการ จัดทำเอง ร้อยละ 10.94 รองลงมา คือ

จัดทำเอง โดยการใช้ครูและนักเรียนช่วยกันหาและจัดทำขึ้น รวบรวมสะสมจากที่เก็บใช้และหามา และขอยืมจากวิก ร้อยละ 4.69 3.13 และ 1.50 ตามลำดับ ส่วนสภาพของอุปกรณ์การสอนที่มีในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีสภาพใช้การได้ดี ร้อยละ 70.31 รองลงมา คือ มีสภาพชำรุด ร้อยละ 32.81 และมีสภาพไม่ตรงจุดประสงค์ที่จะสอน และไม่มีอุปกรณ์ ร้อยละ 1.56 ในด้านการบริการสื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ได้รับความสะดวกในการนำสื่อการเรียนการสอนไปใช้ ร้อยละ 39.34 รองลงมา คือ ทัศนียภาพบริการสื่อการเรียนการสอน และได้รับการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 26.23 และ 21.31 ตามลำดับ นอกจากนี้ขึ้น ๆ คือ ยังไม่ได้รับบริการในค่านี้อันนี้ ร้อยละ 18.03 ส่วนการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนค่านงบประมาณ ร้อยละ 56.45 รองลงมา คือ ได้รับการสนับสนุนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน และได้รับการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 29.03 และ 11.29 ตามลำดับ นอกจากนี้ ขึ้น ๆ คือ ยังไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมในค่านี้อันนี้ ร้อยละ 8.06

โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนตอบว่า เอกสารประกอบหลักสูตรที่มีในโรงเรียน ส่วนใหญ่ คือ หนังสือแบบเรียน ร้อยละ 89.19 รองลงมา คือ หลักสูตร (แม่บท) คู่มือประกอบการสอน และแผนการสอนจากกรมสามัญศึกษาและกรมวิชาการ ร้อยละ 78.38 51.35 และ 43.24 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ หนังสืออ่านประกอบ ร้อยละ 32.43 สำหรับความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์วิชาพระพุทธศาสนา ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ตอบว่า ยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 91.89 และเพียงพอ ร้อยละ 8.11 วิธีแก้ไขความไม่เพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ส่วนใหญ่จัดทำเอง ร้อยละ 13.51 รองลงมา คือ จัดหาโดยการใช้ครูและนักเรียนช่วยกันหาและทำขึ้น ร้อยละ 5.41 และ 2.70 ตามลำดับ ส่วนสภาพอุปกรณ์การสอนที่มีในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีสภาพใช้การได้ดี ร้อยละ 56.76 รองลงมา คือ มีสภาพชำรุด ร้อยละ 37.84 และไม่มีอุปกรณ์ ร้อยละ 5.41 ในด้านการบริการสื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ได้รับความสะดวกในการนำสื่อการเรียนการสอนไปใช้ ร้อยละ 28.57 รองลงมา คือ ได้รับการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน และทัศนียภาพบริการสื่อการเรียนการสอน

ร้อยละ 20.00 และ 5.71 ตามลำดับ นอกจากนี้ อื่น ๆ คือ ยังไม่ได้รับบริการใน
ค่านี้อีก ร้อยละ 51.43 ส่วนการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผลิตสื่อการเรียนการสอน
ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากทางวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน และได้รับ
การประมวญปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 30.56 และ 5.56
ตามลำดับ นอกจากนี้ อื่น ๆ คือ ยังไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมในค่านี้อีก ร้อยละ
22.22

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารและบริกาหลักสูตร คำนการบริกาหลักสูตรภายในโรงเรียน (ห้องสมุด) จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การบริกาห้องสมุดโรงเรียนในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบเ้ามากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
1.1 ไ้รับบริกาจัดเ้าห้องสมุดธรรมศึกษา/จริยศึกษา	36	56.25	16	43.24
1.2 ไ้รับการสำรวจปัญหาและความต้องการหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	13	20.31	12	32.43
1.3 ไ้รับการแนะนำให้ใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาจากผู้บริหาร	10	15.63	9	24.32
1.4 ไ้รับการแนะนำการเลือกหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาเข้าห้องสมุดจากผู้บริหาร	8	12.50	8	21.62
1.5 ไ้รับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้	18	28.13	7	18.92
1.6 ไ้รับการจัดหาหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาอย่างเพียงพอ	15	23.44	5	13.51
1.7 ไ้รับการจัดหาหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนายังไม่เพียงพอ	39	60.94	16	43.24

จากตารางที่ 17 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนค่านการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน (ห้องสมุด) จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนตอบว่า ส่วนใหญ่ได้รับการจัดหาหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาอย่างไม่เพียงพอ ร้อยละ 60.94 รองลงมา คือ ได้รับการจัดให้มีห้องสมุดประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา ได้รับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และได้รับการจัดหาหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาอย่างเพียงพอ ร้อยละ 56.25 28.13 และ 23.44 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ได้รับการแนะนำการเลือกหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาเข้าห้องสมุดจากผู้บริหาร ร้อยละ 12.50

โรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนตอบว่า ส่วนใหญ่ได้รับการจัดให้มีห้องสมุดประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษา และได้รับการจัดหาหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 43.24 รองลงมา คือ ได้รับการสำรวจปัญหาและความต้องการหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา และได้รับการแนะนำให้ใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาจากผู้บริหาร ร้อยละ 32.43 และ 24.32 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ได้รับการจัดหาหนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาอย่างเพียงพอ ร้อยละ 13.51

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน (สถานที่ใช้ในการเรียนการสอน) จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (N=64) (N=37) (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				
1.1 จัดสอนในห้องเรียนธรรมดา	51	79.69	30	81.08
1.2 จัดสอนในห้องประชุม	6	9.38	3	8.11
1.3 จัดสอนในห้องจริยธรรม	46	71.88	24	64.86
1.4 จัดสอนในศาลาธรรมของโรงเรียน	2	3.13	-	-
1.5 จัดสอนในวัด (โมดส์/ศาลาการเปรียญ)	7	10.94	3	8.11
2. ความเพียงพอของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน (N=64) (N=37)				
2.1 เพียงพอ	36	56.25	23	62.16
2.2 ยังไม่เพียงพอ	28	43.75	14	37.84
วิธีการแก้ไขความไม่เพียงพอ				
1) ใช้ห้องเรียนธรรมดา	5	7.81	2	5.41
2) รวมห้องเรียน	2	3.13	-	-
3) สอนนอกสถานที่	-	-	1	2.70
4) ไม่ให้รายละเอียด	21	32.81	11	29.73
3. ความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะวิชาของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (N=64) (N=37)				

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3.1 มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะ วิชา	44	68.75	23	62.16
3.2 ยังไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ ลักษณะวิชา	20	31.25	14	37.84
เนื่องจาก				
1) มีเสียงก้องรบกวน	4	6.25	5	13.51
2) เป็นห้องเรียนธรรมชาติปฏิบัติไม่ได้	6	9.30	5	13.51
3) นักเรียนมีมากจัดสอนในห้องจริยธรรม ทุกคาบไม่ได้	1	1.56	-	-
4) ขนาดห้องเรียนไม่เหมาะสมคับแคบ	1	1.56	2	5.41
5) ไม่มีสถานที่แสดงกิจกรรมและผลงาน ของนักเรียน	1	1.56	-	-
6) ไม่ให้รายละเอียด	7	10.94	2	5.41

จากตารางที่ 18 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนคานการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน (สถานที่ใช้ในการเรียนการสอน) จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอน ทอมว่า สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่จัดสอนในห้องเรียนธรรมชาติ ร้อยละ 79.69 รองลงมา คือ จัดสอนในห้องจริยธรรม และจัดสอนในวัด ร้อยละ 71.88 และ 10.94 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จัดสอนในศาลาธรรมของโรงเรียน ร้อยละ 3.13 สำหรับความเพียงพอของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ตอบว่า เพียงพอ ร้อยละ 56.25 และ

ยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 43.75 แกไขความไม่เพียงพอของสถานที่ในการเรียนการสอน
 ด้วยวิธีการสอนในห้องเรียนธรรมดา ร้อยละ 7.81 และรวมห้องเรียน ร้อยละ 3.13
 ส่วนความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะวิชาของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน
 ส่วนใหญ่ ทพบว่า มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะวิชา ร้อยละ 68.75 และ
 ยังไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะวิชา ร้อยละ 31.25 เนื่องจากเป็น
 ห้องเรียนธรรมดาฝึกปฏิบัติไม่ได้ ร้อยละ 9.38 รองลงมา คือ มีเสียงก้องรบกวน
 ร้อยละ 6.25 และนักเรียนมีมากจัดสอนในห้องจริยธรรมทุกความไม่ได้ ขนาดห้องเรียน
 ไม่เหมาะสมคับแคบ และไม่มีสถานที่แสดงกิจกรรมและผลงานของนักเรียน ร้อยละ 1.56

โรงเรียนชนากลาง ครูผู้สอน ทพบว่า สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชา
 พระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่จัดสอนในห้องเรียนธรรมดา ร้อยละ 81.08 รองลงมา คือ
 จัดสอนในห้องจริยธรรม ร้อยละ 64.86 ส่วนน้อย คือ จัดสอนในห้องประชุมและจัดสอน
 ในวัด ร้อยละ 8.11 สำหรับความเพียงพอของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน ส่วนใหญ่
 ทพบว่า เพียงพอ ร้อยละ 62.16 และยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 37.84 แกไขความ
 ไม่เพียงพอของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน ด้วยวิธีการสอนในห้องเรียนธรรมดา
 ร้อยละ 5.41 และสอนนอกสถานที่ ร้อยละ 2.70 ส่วนความเหมาะสมและสอดคล้อง
 กับลักษณะวิชาของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ ทพบว่า มีความเหมาะสม
 และสอดคล้องกับลักษณะวิชา ร้อยละ 62.16 และยังไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้อง
 กับลักษณะวิชา ร้อยละ 37.84 เนื่องจากมีเสียงก้องรบกวน และเป็นห้องเรียนธรรมดา
 ฝึกปฏิบัติไม่ได้ ร้อยละ 13.51 และขนาดห้องเรียนไม่เหมาะสม คับแคบ ร้อยละ 5.41

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2525 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร คำถามนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชา</u>				
<u>พระพุทธศาสนา</u>				
1. ผู้นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชา	(N=63)		(N=36)	
พระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				
1.1 ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่	8	12.70	7	19.44
1.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	25	39.68	15	41.67
1.3 หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา	40	63.49	24	66.67
1.4 ครูผู้สอนประจำวิชา/ครูประจำการ	36	57.14	12	33.33
1.5 ศึกษานิเทศก์จากเขตการศึกษา	19	30.16	13	36.11
1.6 ศึกษานิเทศก์จากกรมสามัญศึกษา	4	6.35	2	5.56
1.7 นักวิชาการ กรมวิชาการ	1	1.59	1	2.78
1.8 วิทยากรกลุ่มโรงเรียน	1	1.59	2	5.56
2. วิธีการนิเทศที่ปฏิบัติในโรงเรียน (ตอบได้				
มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=61)		(N=35)	
2.1 ประชุมชี้แจง	17	27.87	6	17.14
2.2 ประชุมสัมมนา	11	18.03	8	22.86
2.3 จัดศูนย์วิชาการโรงเรียน	1	1.64	-	-
2.4 ศึกษานอกสถานที่	9	14.75	3	8.57
2.5 ให้ศึกษาเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	26	42.62	14	40.00

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.6 เยี่ยมเยียนตามชั้นเรียน	9	14.75	13	37.14
2.7 ใ้คำแนะนำ	24	39.34	17	48.57
2.8 บรรยาย/อภิปราย	6	9.84	3	8.57
2.9 สาธิตการสอน	1	1.64	2	5.71
3. การศึกษาค้นคว้าวิจัยหลักสูตรวิชาพระศุทธ- ศาสนาในโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) (N=64) (N=37)				
3.1 ประชุมสัมมนาเพื่อประมวลปัญหาการใ้ หลักสูตร	15	23.44	10	27.03
3.2 ตรวจสอบแผนการสอน/บันทึกการสอน	32	50.00	22	59.46
3.3 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลก่อน นำไปใ้	7	10.94	2	5.41
3.4 ตรวจสอบแบบบันทึกการประเมินผลการเรียน	23	35.94	17	45.95
3.5 อื่น ๆ :				
ใ้การสนทนา	1	1.56	1	2.70
สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ	2	3.13	1	2.70
ไม่ใ้รับการศึกษาค้นคว้า	10	15.63	2	5.41
4. การสนับสนุนใ้ให้ครูผู้สอนวิชาพระศุทธศาสนา ใ้เพิ่มพูนทักษะความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) (N=64) (N=37)				
4.1 ใ้รับการสนับสนุนใ้ไปอบรม/ศึกษางาน	39	60.94	20	54.05
4.2 ใ้รับการจัดหาหนังสือเกี่ยวกับพระศุทธ- ศาสนา เอกสาร วิชาการใหม่ ๆ ใ้อ่าน ศึกษา	40	62.50	25	67.57

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4.3 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้	14	21.88	7	18.92
4.4 ใ้รับการจักใหม่มีการพบปะแลกเปลี่ยน ความรู้/ปัญหาระหว่างครูผู้สอนวิชา พระพุทธศาสนา	16	25.00	10	27.03
5. การสนับสนุนและให้กำลังใจครูผู้สอนวิชา พระพุทธศาสนา (ตอบไข่มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
5.1 ใ้รับการพิจารณาความดีความชอบ	7	10.94	3	8.11
5.2 ใ้รับการยกย่องชมเชยผลงาน	16	25.00	6	16.22
5.3 ใ้รับคำแนะนำปรึกษาจากทางโรงเรียน	20	31.25	16	43.24
5.4 ใ้รับการสนับสนุนค้ำจุนงบประมาณใน การจัดกิจกรรม	36	56.25	15	40.54
5.5 อื่น ๆ :				
ยังไม่ใ้รับการสนับสนุนและให้กำลังใจ ในการสอนวิชานี้	14	21.88	7	18.92

จากตารางที่ 19 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สหุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนคานการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอน ทอมว่า ผู้นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ คือ หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 63.49 รองลงมา คือ ครูผู้สอนประจำวิชา/ครูประจำการ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และศึกษานิเทศก์ จากเขตการศึกษา ร้อยละ 57.14 39.68 และ 30.16 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ

นักวิชาการกรมวิชาการ และวิทยาการกลุ่มโรงเรียน ร้อยละ 1.59 สำหรับวิธีการ
 นิเทศ ส่วนใหญ่ ให้ศึกษาเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ร้อยละ 42.62 รองลงมา คือ
 ให้คำแนะนำ ประชุมชี้แจง และประชุมสัมมนา ร้อยละ 39.34 27.87 และ 18.05
 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จัดศูนย์วิชาการโรงเรียน และสาธิตการสอน ร้อยละ 1.64
 ส่วนการติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ได้รับการตรวจสอบ
 แผนการสอน/บันทึกการสอน ร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ ตรวจสอบแบบบันทึกการ
 ประเมินผลการเรียน และประชุมสัมมนาเพื่อประมวลปัญหาการใช้หลักสูตร ร้อยละ
 35.94 และ 23.44 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ทาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลก่อน
 นำไปใช้ ร้อยละ 10.94 นอกจากนี้ อื่น ๆ คือ สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ร้อยละ 3.13
 ใช้แบบสอบถาม ร้อยละ 1.56 และไม่ได้รับการติดตามผล ร้อยละ 15.63 ในด้าน
 การสนับสนุนเพื่อให้ครูสอนวิชาพระพุทธศาสนาได้เพิ่มพูนทักษะความรู้ ส่วนใหญ่ได้รับ
 การจัดหาหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เอกสารวิชาการใหม่ ๆ ให้อ่านศึกษา ร้อยละ
 62.50 รองลงมา คือ ได้รับการสนับสนุนให้ไปอบรม/ศึกษาทงาน ร้อยละ 60.94
 ส่วนน้อย คือ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ร้อยละ 21.88 สำหรับการสนับสนุนและให้
 กำลังใจครูสอน ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนค่านงประมาณในการจัดกิจกรรม ร้อยละ
 56.25 รองลงมา คือ ได้รับความแนะนำปรึกษาจากทางโรงเรียน และได้รับการยกย่อง
 ชมเชยผลงาน ร้อยละ 31.25 และ 25.00 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ได้รับความ
 พิจารณาความดีความชอบ ร้อยละ 10.94 นอกจากนี้ คิดเป็นร้อยละ 21.88 ยังไม่
 ได้รับการสนับสนุน และให้กำลังใจในการสอน

โรงเรียนชนากลาง ครูผู้สอน ทอมว่า ผู้นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร
 วิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ คือ หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 66.67 รอง-
 ลงมา คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ศึกษาพิเศษจากเขตการศึกษา และครูผู้สอนประจำวิชา
 ครูประจำการ ร้อยละ 41.67 36.11 และ 33.33 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ นัก-
 วิชาการ จากกรมวิชาการ ร้อยละ 2.78 สำหรับวิธีการนิเทศ ส่วนใหญ่ให้คำแนะนำ
 ร้อยละ 48.57 รองลงมา คือ ให้ศึกษาเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เยี่ยมเยียนชั้นเรียน
 และประชุมสัมมนา ร้อยละ 40.00 37.14 และ 22.86 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ
 สาธิตการสอน ร้อยละ 5.71 ส่วนการติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา

ส่วนใหญ่ได้รับการตรวจสอบ แผนการสอน/บันทึกการสอน ร้อยละ 59.46 รองลงมา คือ ตรวจสอบแบบบันทึกการประเมินผลการเรียน ประชุมสัมมนาเพื่อประมวลการใช้ หลักสูตร ร้อยละ 45.95 และ 27.03 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือวัดผลก่อนนำไปใช้ ร้อยละ 5.41 นอกจากนี้ อื่น ๆ คือ ใช้การสอบถาม และสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ร้อยละ 2.70 และไม่ได้รับการศึกษาค้นคว้า ร้อยละ 5.41 ในด้านการสนับสนุนเพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้ให้ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ ได้รับการจัดหาหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เอกสารวิชาการใหม่ ๆ ให้อ่านศึกษา ร้อยละ 67.57 รองลงมา คือ ได้รับการสนับสนุนให้ไปอบรม/ศึกษาดูงาน ร้อยละ 54.05 ส่วนน้อย คือ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ร้อยละ 18.92 สำหรับการสนับสนุน และให้กำลังใจครูผู้สอน ส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำปรึกษาจากทางโรงเรียน ร้อยละ 43.24 รองลงมา คือ ได้รับการสนับสนุนค่านายหน้าในการจัดกิจกรรม และได้รับการยกย่องชมเชยผลงาน ร้อยละ 40.54 และ 16.22 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ ร้อยละ 8.11 นอกจากนี้ คิดเป็นร้อยละ 18.92 ยังไม่ได้รับการสนับสนุนและให้กำลังใจในการสอนวิชานี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านการวางแผนการสอน จำนวนตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนการสอน				
1. การเตรียมการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของครูผู้สอน	(N=64)		(N=37)	
1.1 เตรียมทุกครั้งที่สอน	46	71.88	29	78.38
1.2 เตรียมเป็นบางครั้ง	17	26.56	8	21.62
1.3 ไม่ได้เตรียม	1	1.56	-	-
เนื่องจาก				
1) เคยสอนมาแล้ว	1	1.56	-	-
2) ไม่มีเวลาเตรียม	-	-	-	-
2. การจัดทำแผนการสอนของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา	(N=64)		(N=37)	
2.1 มีการจัดทำ (มีการจัดทำแผนการสอนแสดงไว้ในข้อ 3-4)	50	76.13	22	59.46
2.2 ยังไม่มีการจัดทำ	14	21.88	15	40.54
เนื่องจาก				
1) จำกัดเรื่องเวลา มีงานหลายด้าน	1	1.56	-	-
2) สอนเป็นครั้งแรก	1	1.56	-	-
3) ใช้แผนการสอนของกรมสามัญศึกษาและกรมวิชาการ	1	1.56	-	-

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4) ใ้ขั้นตอนการสอนของเขตการศึกษา	1	1.56	-	-
5) ใ้ขั้นตอนการสอนของกลุ่มโรงเรียน	-	-	1	2.70
6) ใ้ขั้นตอนการสอนเดิมที่มีอยู่แล้ว	2	3.13	1	2.70
7) โรงเรียนเหิงเป็คสอนมัธยมศึกษา ตอนปลาย	-	-	1	2.70
8) ไม่ให้รายละเอียด	6	9.38	12	32.43
3. วิธีการจัดทำแผนการสอน (ตอบได้มากกว่า				
1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
3.1 คำเป็นการจัดทำด้วยตนเอง	41	64.06	21	56.76
3.2 คำเป็นการร่วมกับครูผู้สอนวิชาสห- ศาสตร์ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน	15	23.44	4	10.81
3.3 อื่น ๆ :				
คำเป็นการจัดทำร่วมกับครูผู้สอนวิชา สหศาสตร์ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน	1	1.56	1	2.70
4. การจัดทำแผนการสอนประกอบด้วยการศึกษา				
(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
4.1 หลักสูตร (แบบท)	45	70.31	17	45.95
4.2 แผนการสอนของกรมสามัญศึกษาและกรม- วิชาการ	40	62.50	16	43.24
4.3 หนังสือแบบเรียน	46	71.88	19	51.35
4.4 คู่มือประกอบการสอน	27	42.19	11	29.73
4.5 อุปกรณ์การสอน	20	31.25	10	27.03

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. การจัดแนะแนวทางการเรียนหรือหัดเรียนให้นักเรียน	(N=64)		(N=37)	
5.1 ทำทุกครั้ง	29	45.31	18	48.65
5.2 ทำเป็นบางครั้ง	31	48.44	19	51.35
5.3 ยังไม่มีการทำ	4	6.25	-	-
เนื่องจาก				
1) ไม่มีแผนการสอน	1	1.56	-	-
2) ไม่ให้รายละเอียด	3	4.69	-	-
6. การจัดให้นักเรียนฝึกภาคปฏิบัติทางพุทธศาสนา	(N=64)		(N=37)	
6.1 ทุกครั้งที่ เป็นภาคปฏิบัติ	36	56.25	19	51.35
6.2 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	28	43.75	17	45.95
6.3 ยังไม่เคยปฏิบัติ	-	-	1	2.70
เนื่องจาก				
1) ไม่ให้รายละเอียด	-	-	1	2.70
7. การใช้อุปกรณ์การสอนวิชาพระพุทธศาสนา	(N=64)		(N=37)	
7.1 ใช้เป็นประจำทุกแผนการสอน	7	10.94	-	-
7.2 ใช้เป็นบางครั้ง	55	85.94	34	91.09
7.3 ยังไม่ได้ใช้เลย	2	3.13	3	8.11
8. อุปกรณ์การสอนที่ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาใช้ในการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
8.1 แผนที่	11	17.19	4	10.81
8.2 รูปภาพ	53	82.81	33	89.19

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8.3 มีคร่ำ	10	15.63	4	10.81
8.4 ของจริง	24	37.50	12	32.43
8.5 วีทีโอเพอ	25	39.06	5	13.51
8.6 ภาพยนตร์	4	6.25	1	2.70
8.7 สไลด์/ฟิล์มสตริป	24	37.50	9	24.32
8.8 เครื่องบันทึกเสียง	39	60.94	6	16.22
8.9 เครื่องฉายข้ามศีรษะ	4	6.25	1	2.70
8.10 หนังสือพิมพ์	33	51.56	16	43.24
9. การใช้แหล่งวิทยากรในการเรียนการสอน				
วิชาพระพุทธศาสนา	(N=64)		(N=37)	
9.1 มีการใช้	54	84.38	30	81.08
9.2 ยังไม่มีการใช้	10	15.63	7	18.92
เนื่องจาก				
1) เวลาในการสอนมีน้อย	3	4.69	4	10.81
2) ไม่ให้รายละเอียด	7	10.94	3	8.11

จากตารางที่ 20 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สหศึกษาราช 2524 ของครูผู้สอนด้านการวางแผนการสอน จำนวนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ในด้านการเตรียมการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ครูผู้สอนส่วนใหญ่เตรียมทุกครั้งที่ยสอน ร้อยละ 71.88 รองลงมา คือ เตรียมเป็นบางครั้ง ร้อยละ 45.95 และไม่ได้เตรียม ร้อยละ 2.70 เนื่องจากเคยสอนมาแล้ว

ร้อยละ 2.70 ในการจัดทำแผนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการจัดทำ ร้อยละ 78.13 และยังไม่มีการจัดทำ ร้อยละ 21.88 เนื่องจากใช้แผนการสอนเดิมที่มีอยู่แล้ว ร้อยละ 3.13 จำกัดเรื่องเวลาว่างหลายท่าน สอนเป็นครั้งแรก ใช้แผนการสอนของกรมสามัญศึกษาและกรมวิชาการ ใช้แผนการสอนของเขตการศึกษาร้อยละ 1.56 การจัดทำแผนการสอนส่วนใหญ่ดำเนินการจัดทำด้วยตนเอง ร้อยละ 64.06 รองลงมาคือดำเนินการร่วมกับครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน และดำเนินการจัดทำร่วมกับครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนเดียวกัน ร้อยละ 23.44 และ 1.56 ตามลำดับ การจัดทำแผนการสอนส่วนใหญ่ศึกษาหนังสือแบบเรียน ร้อยละ 71.88 รองลงมาคือหลักสูตร (แม่บท) และแผนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของกรมสามัญศึกษาและกรมวิชาการ ร้อยละ 70.31 และ 62.50 ส่วนน้อย คือ อุปกรณ์การสอน ร้อยละ 31.25 ท่านการแนะแนวทางการเรียนหรือทบทวน ส่วนใหญ่ทำเป็นบางครั้ง ร้อยละ 48.44 รองลงมา คือ ทำทุกครั้ง ร้อยละ 45.31 และยังไม่มีการทำ ร้อยละ 6.25 เนื่องจากไม่มีแผนการสอน ร้อยละ 1.56 สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติทางพระพุทธศาสนาของนักเรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ทอมว่า ทำทุกครั้งที่เป็นภาคปฏิบัติ ร้อยละ 56.25 รองลงมา คือ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ร้อยละ 43.75 ส่วนการใช้อุปกรณ์การสอน ส่วนใหญ่ใช้เป็นบางเรื่อง ร้อยละ 85.94 รองลงมา คือ ใช้เป็นประจำทุกแผนการสอน และยังไม่ได้ใช้เลย ร้อยละ 10.94 และ 3.13 ตามลำดับ สำหรับอุปกรณ์การสอนที่ครูผู้สอนใช้ ส่วนใหญ่ คือ รูปภาพ ร้อยละ 82.81 รองลงมา คือ เครื่องบันทึกเสียง หนังสือพิมพ์ และวีซีดีโอเทป ร้อยละ 60.94 51.56 และ 39.06 ตามลำดับ ส่วนน้อยคือ ภาพยนตร์ และเครื่องฉายข้ามศีรษะ ร้อยละ 6.25 ส่วนการใช้แหล่งวิทยาการการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีการใช้ ร้อยละ 84.38 และยังไม่มีการใช้ ร้อยละ 15.63 เนื่องจากเวลาในการสอนมีน้อย ร้อยละ 4.25

โรงเรียนขนาดกลาง ในด้านการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ครูผู้สอนส่วนใหญ่เตรียมทุกครั้งก่อนสอน ร้อยละ 78.38 รองลงมา คือ เตรียมเป็นบางครั้ง ร้อยละ 21.62 ในการจัดทำแผนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการจัดทำ ร้อยละ 59.46 และยังไม่มีการจัดทำ ร้อยละ 40.54 เนื่องจากใช้แผนการสอนของกลุ่มโรงเรียน และใช้แผนการสอนเดิมที่มีอยู่แล้ว ร้อยละ 2.70 วิธีการจัดทำ

แผนการสอน ส่วนใหญ่ดำเนินการจัดทำด้วยตนเอง ร้อยละ 56.76 รองลงมา คือ
 ดำเนินการร่วมกับครูสอนวิชาพระพุทธศาสนาในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน และดำเนินการ
 จัดทำร่วมกับครูสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนเดียวกัน ร้อยละ 10.81 และ
 2.70 ตามลำดับ ในการจัดทำแผนการสอน ครูสอนส่วนใหญ่ศึกษาหนังสือแบบเรียน
 ร้อยละ 51.35 รองลงมา คือ หนังสือครู (แบบท) และแผนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา
 ของกรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการ ร้อยละ 45.95 และ 43.24 ตามลำดับ ส่วนน้อย
 คือ อุปกรณ์การสอน ร้อยละ 27.03 ด้านการแนะแนวทางการเรียนหรือทบทวน
 ส่วนใหญ่ทำเป็นบางครั้ง ร้อยละ 51.35 รองลงมา คือ ทำทุกครั้ง ร้อยละ 48.65
 สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติ ส่วนใหญ่ทำทุกครั้งที่เป็นภาคปฏิบัติ ร้อยละ 51.35 รองลงมา
 คือ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ร้อยละ 45.95 และยังไม่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 2.70 ส่วนการใช้
 อุปกรณ์การสอน ครูสอนส่วนใหญ่ใช้เป็นบางเรื่อง ร้อยละ 91.89 รองลงมา คือ
 ยังไม่ใช้เลย ร้อยละ 8.11 สำหรับอุปกรณ์การสอนที่ครูสอนใช้ ส่วนใหญ่ คือ
 รูปภาพ ร้อยละ 89.19 รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ ของจริง และสไลด์/ฟิล์มสกริป
 ร้อยละ 43.24 32.43 และ 24.32 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ภาพยนตร์ และ
 เครื่องฉายข้ามศีรษะ ร้อยละ 2.70 ส่วนการใช้แหล่งวิทยากรในการเรียนการสอน
 ส่วนใหญ่มีการใช้ ร้อยละ 81.08 และยังไม่มีการใช้ ร้อยละ 18.92 เนื่องจาก
 เวลาในการสอนมีน้อย ร้อยละ 8.11

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สหศึกษาระชา 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านเทคนิคและวิธีสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เทคนิคและวิธีสอน				
1. วิธีสอนที่ใช้ในการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
1.1 การสนทนา	46	71.88	27	72.97
1.2 การบรรยาย	57	89.06	33	89.19
1.3 การอภิปราย	51	79.69	30	81.08
1.4 การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน	41	64.06	21	56.76
1.5 การสาธิตหรือทำให้ดูเป็นแบบอย่างที่ดี	35	54.69	18	48.65
1.6 การศึกษานอกสถานที่	17	26.56	10	27.03
1.7 การแสดงบทบาทสมมติ	22	34.38	13	35.14
1.8 แบบสืบสวนสอบสวน	9	14.06	2	5.41
1.9 การศึกษาค้นคว้ารายงาน	46	71.88	26	70.27
1.10 ให้นักเรียนอ่านคัมภีร์	33	51.56	9	24.32
1.11 อื่น ๆ :				
ใช้ชุดการสอนสำเร็จรูป	1	1.56	-	-
2. เกณฑ์การเลือกวิธีสอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
2.1 พิจารณาจุดประสงค์ของหลักสูตร	53	82.81	30	81.08
2.2 พิจารณาเนื้อหาวิชา	51	79.69	31	83.78

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.3 ความถนัดของผู้สอน	18	28.13	10	27.03
2.4 ความพร้อมของผู้เรียน	42	65.63	24	64.86
2.5 สถานที่ใช้สอน	16	25.00	10	27.03
2.6 อุปกรณ์การสอน	23	35.94	15	40.54
3. ความสามารถในการเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	(N=64)		(N=37)	
3.1 มีความสามารถ	27	42.19	13	35.14
3.2 ยังไม่มีความสามารถเพียงพอ	37	57.81	24	64.86
4. ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในการสอน	(N=64)		(N=37)	
4.1 มีความชำนาญ	23	35.94	19	51.35
4.2 ยังไม่มีความชำนาญ	41	64.06	18	48.65
5. การจัดสอนชมเสริมวิชาพระพุทธศาสนา	(N= 64)		(N=37)	
5.1 มีการจัด	29	45.31	18	48.65
5.2 ยังไม่มีการจัด	35	54.69	19	51.35
เนื่องจาก				
1) เวลาไม่เพียงพอ	2	3.13	-	-
2) ไม่มีปัญหาค่านการเรียนการสอน	7	10.94	2	5.41
3) ไม่ใช่วิชาบังคับ	2	3.13	-	-
4) จัดชมเสริมในระหว่างสอนคาบปกติ	1	1.56	-	-
5) ทางโรงเรียนไม่จัดให้มีการสอน	1	1.56	1	2.70

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6) มีความสำคัญน้อย เพราะเป็นวิชาเลือก	1	1.56	1	2.70
7) ขาดบุคลากรและสิ่งกระตุ้นจากนักเรียน	1	1.56	-	-
8) ไม่ให้รายละเอียด	15	23.44	15	40.54

จากตารางที่ 21 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอน คำนึงเทคนิคและวิธีสอน จำนวนตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของครูผู้สอน ส่วนใหญ่สอนด้วยวิธีการบรรยาย ร้อยละ 89.06 รองลงมา คือ การอภิปราย ร้อยละ 79.69 การสนทนาและการศึกษาค้นคว้ารายงาน ร้อยละ 71.88 และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 64.06 ส่วนน้อย คือ แบบสืบสวนสอบสวน ร้อยละ 14.06 วิธีสอนอื่น ๆ คือ ใช้ชุดการสอนสำเร็จรูป ร้อยละ 1.56 สำหรับการเลือกวิธีสอนส่วนใหญ่ที่จากรายการประสงค์ของหลักสูตร ร้อยละ 82.81 รองลงมา คือ เนื้อหาวิชาและความพร้อมของผู้เรียน ร้อยละ 79.69 และ 65.63 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ สถานที่ใช้สอน ร้อยละ 25.00 ในด้านความสามารถในการเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ยังไม่มีความสามารถเพียงพอ ร้อยละ 57.81 และมีความสามารถ ร้อยละ 42.19 ส่วนความชำนาญในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในการสอน ส่วนใหญ่ยังไม่มี ความชำนาญ ร้อยละ 64.06 และมีความชำนาญ ร้อยละ 35.94 สำหรับการจัดสอนซ่อมเสริมวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ยังไม่มี การจัด ร้อยละ 54.69 และมีการจัด ร้อยละ 45.31 เหตุที่ยังไม่มีการจัด เนื่องจากไม่มีปัญหาการเรียนการสอน ร้อยละ 10.94 เวลาไม่เพียงพอ และไม่ใช่วิชาบังคับ ร้อยละ 3.13 จัดสอนซ่อมเสริมในระหว่างคาบพัก ทางโรงเรียนไม่จัดให้มีการสอน มีความ-

สำคัญน้อยเพราะเป็นวิชาเลือก และขาดบุคลากร และสิ่งกระตุ้นจากนักเรียน ร้อยละ 1.56

โรงเรียนขนาดกลาง การสอนวิชาพระพุทธศาสนาของครูผู้สอน ส่วนใหญ่ สอนด้วยวิธีการบรรยาย ร้อยละ 89.19 รองลงมา คือ การอภิปราย ร้อยละ 81.08 การสนทนา ร้อยละ 72.97 และการศึกษาค้นคว้ารายงาน ร้อยละ 70.27 ส่วนน้อย คือ แบบสืบสวนสอบสวน ร้อยละ 5.41 สำหรับการเลือกวิธีสอน ส่วนใหญ่ที่จรรยา เนื้อหาวิชา ร้อยละ 83.78 รองลงมา คือ จุดประสงค์ของหลักสูตร และความพร้อม ของผู้เรียน ร้อยละ 81.08 และ 64.86 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ความถนัดของ ผู้สอน และสถานที่ใช้สอน ร้อยละ 27.03 ในด้านความสามารถในการเลือกวิธีสอน ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ยังไม่มีความสามารถเพียงพอ ร้อยละ 64.86 และมีความสามารถ ร้อยละ 35.14 ส่วนความชำนาญในการใช้อุปกรณ์และ เครื่องมือต่าง ๆ ในการสอน ส่วนใหญ่มีความชำนาญ ร้อยละ 51.35 และยังไม่มีความ ชำนาญ ร้อยละ 48.65 สำหรับการจัดสอนซ่อมเสริมวิชาพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่ ยังไม่มีการจัด ร้อยละ 51.35 และมีการจัด ร้อยละ 48.65 เหตุที่ยังไม่มีการจัด เนื่องจากไม่มีปัญหาการเรียนการสอน ร้อยละ 5.41 ทางโรงเรียนไม่จัดให้มี การสอน และเห็นว่ามีความสำคัญน้อย เพราะเป็นวิชาเลือก ร้อยละ 2.70

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน จำนวนตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน</u>				
1. การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	(N=64)		(N=37)	
1.1 มีการจัด (มีการจัด แสดงไว้ในข้อ 2-5)	60	93.75	36	97.30
1.2 ยังไม่มีการจัด	4	6.25	1	2.70
เนื่องจาก				
1) โรงเรียนไม่ให้ความสำคัญ	-	-	1	2.70
2) ไม่ให้รายละเอียด	4	6.25	-	-
2. โอกาสในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน	(N=64)		(N=37)	
2.1 จัดเป็นประจำเสมอ	9	14.06	6	16.22
2.2 จัดเป็นบางครั้ง	18	28.13	21	56.76
2.3 จัดเฉพาะที่เห็นว่าสำคัญ	33	51.56	10	27.03
3. กิจกรรมเสริมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาที่จัด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
3.1 สวดมนต์	51	79.69	35	94.59
3.2 จัดกิจกรรมตามโอกาสต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนา	56	87.50	29	78.38
3.3 เชิญวิทยากรมาบรรยาย	39	60.94	17	45.95
3.4 ศึกษาเอกสารนอกสถานที่	29	45.31	7	18.92

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3.5 จักรนิพนธ์การ	32	50.00	6	16.22
3.6 จักรย้ายนิเทศ	38	59.38	11	29.73
3.7 พังปาฐกถา ไท่วาที หรืออภิปรายที่น่าสนใจ	10	15.63	3	8.11
3.8 จักรชุมนุมพระพุทธรักษา	31	48.44	11	29.73
3.9 นิมนต์พระมาบรรยายธรรม	48	75.00	21	56.76
3.10 จักรอบรมนักเรียนก่อนเข้าห้องเรียน	16	25.00	10	27.03
3.11 จักรแข่งขันตอบปัญหาธรรมะ	20	31.25	10	27.03
3.12 จักรสัปดาห์ส่งเสริมคุณธรรมทางศาสนา	13	20.31	1	2.70
3.13 จักรฝึกสมาธิ	49	76.56	25	67.57
4. การสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้บริหารในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) (N=64)			(N=37)	
4.1 ใ้ได้รับงบประมาณสนับสนุน	38	59.38	15	40.54
4.2 ใ้รับบริการด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ	24	37.50	11	29.73
4.3 ใ้รับคำปรึกษาแนะนำ	34	53.13	26	70.27
4.4 อื่น ๆ : ไม่ใ้รับการสนับสนุน	1	1.56	2	5.41
5. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)(N=64)			(N=37)	
5.1 ครูผู้สอนจักเอง	47	73.44	20	54.05
5.2 ครูผู้สอนและครูในหมวดวิชาสังคมศึกษา รวมกันจัก	46	71.88	22	59.46

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5.3 ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันจัดทำ	51	79.69	23	62.16
5.4 นักเรียนจัดทำเอง	7	10.94	5	13.51
5.5 ชุมชนหรือชมรมพระพุทธรักษาของนักเรียนจัดทำ	31	48.44	10	27.03

จากตารางที่ 22 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอน คำนึงกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ทอมว่า มีการจัด ร้อยละ 93.75 และยังไม่มีการจัดเพียงร้อยละ 6.25 ส่วนโอกาสในการจัดกิจกรรม ส่วนใหญ่จัดเฉพาะที่เห็นว่าสำคัญ ร้อยละ 51.56 รองลงมา คือ จัดเป็นบางครั้ง และจัดเป็นประจำเสมอ ร้อยละ 28.13 และ 14.06 ตามลำดับ สำหรับกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนที่จัด ส่วนใหญ่จัดกิจกรรมตามโอกาสต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนา ร้อยละ 87.50 รองลงมา คือ สวดมนต์ จัดนิคมสมาธิ และนิมนต์พระมาบรรยายธรรม ร้อยละ 79.69 76.56 และ 75.00 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ฟังปาฐกถา ไคว่าที่ หรืออภิปรายที่น่าสนใจ ร้อยละ 15.63 ในด้านการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้บริหารในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณสนับสนุน ร้อยละ 59.38 รองลงมา คือ ได้รับค่าปรึกษาแนะนำ และได้รับบริการด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ร้อยละ 53.13 และ 37.50 ตามลำดับ นอกจากนี้อื่น ๆ คือ ยังไม่ได้รับการสนับสนุน ร้อยละ 1.56 สำหรับผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ส่วนใหญ่ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันจัดทำ ร้อยละ 79.69 รองลงมา คือ ครูผู้สอนจัดทำ และครูผู้สอนและครูในหมวดวิชาสังคมศึกษาร่วมกันจัดทำ ร้อยละ 73.44 และ 71.88 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ นักเรียนจัดทำเอง ร้อยละ 10.94

โรงเรียนขนาดกลาง ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนวิชา
 พระพุทธศาสนา ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ทอมว่า มีการจัด ร้อยละ 97.30 และยังไม่มีการจัด
 เพียงร้อยละ 2.70 เนื่องจากโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญ ส่วนโอกาสในการจัดกิจกรรม
 ส่วนใหญ่จัดเป็นบางครั้ง 56.76 รองลงมา คือ จัดเฉพาะที่เห็นว่าสำคัญ และจัดเป็น
 ประจำเสมอ ร้อยละ 27.03 และ 16.22 ตามลำดับ สำหรับกิจกรรมเสริมการเรียน
 การสอนที่จัด ส่วนใหญ่จัดสวดมนต์ ร้อยละ 94.59 รองลงมา คือ จัดกิจกรรมตามโอกาส
 ต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนา จัดฝึกสมาธิ และนิมนต์พระมาบรรยายธรรม ร้อยละ
 78.38 67.57 และ 56.76 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ จัดสัปดาห์ส่งเสริมคุณธรรม
 ทางศาสนา ร้อยละ 2.70 ในด้านการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้บริหารในการจัดกิจกรรม
 เสริมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ได้รับคำปรึกษาและนำ ร้อยละ 70.27 รองลงมา คือ
 ได้รับงบประมาณสนับสนุน และได้รับบริการด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ร้อยละ 40.54 และ
 29.73 ตามลำดับ นอกจากนี้อื่น ๆ คือ ยังไม่ได้รับการสนับสนุน ร้อยละ 5.41 สำหรับ
 ผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ส่วนใหญ่ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันจัดทำ ร้อยละ 62.16
 รองลงมา คือ ครูผู้สอน และครูหมวดวิชาสังคมศึกษาร่วมกันจัด และครูผู้สอนจัดเอง
 ร้อยละ 59.46 และ 54.05 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ นักเรียนจัดเอง ร้อยละ 13.51

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน</u>				
1. การชี้แจงจุดมุ่งหมาย หลักเกณฑ์ และวิธีการ วัดผลวิชาพระพุทธศาสนา ให้นักเรียนทราบ ก่อนสอน	(N=64)		(N=37)	
1.1 มีการชี้แจง	64	100.00	35	94.59
1.2 ยังไม่มีการชี้แจง	-	-	2	5.41
เนื่องจาก				
ไม่ให้รายละเอียด	-	-	2	5.41
2. การกำหนดเวลาในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (คอมไค้ มากกว่า 1 คำคอม)	(N=64)		(N=37)	
2.1 ก่อนเริ่มบทเรียนใหม่ทุกครั้ง	12	18.75	7	18.92
2.2 หลังจากจบบทเรียนแล้ว	45	70.31	16	43.24
2.3 ทุกครั้งเมื่อสอนจบในแต่ละคาบ	5	7.81	5	13.51
2.4 ในระหว่างที่กำลังเรียนบทเรียน หรือ ทำกิจกรรม	15	23.44	7	18.92
2.5 เฉพาะเวลาสอบที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ ในภาคเรียน	30	46.88	14	37.84
2.6 ตามแต่โอกาสที่เหมาะสม	27	42.19	22	59.46

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
3.1 ความรู้ความจำ	61	95.31	28	75.68
3.2 ความเข้าใจ	58	90.63	31	83.78
3.3 การนำไปใช้	61	95.31	32	86.49
3.4 เจตคติ	53	82.81	27	72.97
4. วิธีการที่ใช้ในการวัดผลการเรียนการสอนวิชา พระพุทธศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
4.1 ใช้แบบทดสอบ	63	98.44	34	91.89
4.2 ใช้การสังเกตพฤติกรรมและการปฏิบัติ ของนักเรียน	60	93.75	33	89.19
4.3 การเขียนรายงานและผลงานทุกชิ้นของ นักเรียน	41	64.06	20	54.05
4.4 สัมภาษณ์	21	32.81	13	35.14
4.5 การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล	8	12.50	13	35.14
4.6 ร่วมมือกับครูคนอื่นติดตามผลเพื่อทราบ การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของนักเรียน	19	29.69	10	27.03
4.7 ร่วมมือกับผู้ปกครองติดตามผลการเปลี่ยนแปลง ทางพฤติกรรมของนักเรียน	9	14.06	10	27.03
4.8 ติดตามผลเป็นระยะของการสอนว่านักเรียน ได้นำหลักธรรมไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน หรือไม่เพียงใด	27	42.19	17	45.95

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. การปฏิบัติแก้ไขหลังการวัดผลและประเมินผล				
การเรียนการสอน (ตอบไข่มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=64)		(N=37)	
5.1 วิธีสอน	43	67.19	27	72.97
5.2 เครื่องมือวัดผล	21	32.81	12	32.43
5.3 พฤติกรรมของนักเรียน	45	70.31	24	64.86
5.4 เจตคติทางประการของนักเรียน	44	68.75	22	59.46
6. การชี้แจงข้อที่ควรแก้ไขให้นักเรียนทราบ หลังจาก				
การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	(N=64)		(N=37)	
6.1 มีการชี้แจงหลังการวัดและประเมินผลทุกครั้ง	43	67.19	24	64.86
6.2 มีการชี้แจงเป็นบางครั้ง	19	29.69	11	29.73
6.3 ยังไม่มีการชี้แจง	2	3.13	2	5.41
เนื่องจาก				
1) เวลาในการสอนมีน้อย	1	1.56	-	-
2) ไม่ให้รายละเอียด	1	1.56	2	5.41

จากตารางที่ 23 การปฏิบัติในการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอน คำนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ ในค่านการชี้แจง จุดมุ่งหมาย หลักเกณฑ์ และวิธีการวัดผลวิชาพระพุทธศาสนา ให้นักเรียนทราบก่อนสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ตอบว่า มีการชี้แจงร้อยละ 100.00 ส่วนการกำหนดเวลาในการวัดผลและประเมินการเรียนการสอน

ส่วนใหญ่กำหนดหลังจากจบทเรียนแล้ว ร้อยละ 70.31 รองลงมา คือ เฉพาะเวลา
 สอนที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ในภาคเรียน และตามแต่โอกาสที่เหมาะสม ร้อยละ 46.88
 และ 42.19 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ ทุกครั้งเมื่อสอนจบในแต่ละคาบ ร้อยละ
 7.81 สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้นักเรียน ส่วนใหญ่วัดและประเมินผล
 ด้านความรู้ ความจำ และการนำไปใช้ ร้อยละ 95.31 รองลงมา คือ ด้านความเข้าใจ
 และเจตคติ ร้อยละ 90.63 และ 82.81 ตามลำดับ ส่วนวิธีการที่ใช้ในการวัดผล
 การเรียนการสอน ส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบ ร้อยละ 98.44 รองลงมา คือ การสังเกต
 พฤติกรรมและการปฏิบัติของนักเรียน ร้อยละ 93.75 และการเขียนรายงานและผลงาน
 ชิ้นงานของนักเรียน ร้อยละ 64.06 ส่วนน้อย คือ การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล
 ร้อยละ 12.50 ในด้านการปฏิบัติแก้ไขหลังการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
 ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน ร้อยละ 70.31 รองลงมา คือ
 เจตคติบางประการของนักเรียน และวิธีสอน ร้อยละ 68.75 และ 67.19 ตามลำดับ
 ส่วนน้อย คือ เครื่องมือวัดผล ร้อยละ 32.81 ส่วนการชี้แจงข้อที่ควรแก้ไขให้นักเรียน
 ทราบหลังการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีการชี้แจงหลังการวัดและประเมินผล
 ทุกครั้ง ร้อยละ 67.19 รองลงมา คือ มีการชี้แจงเป็นบางครั้ง ร้อยละ 29.69 และ
 ยังไม่มีการชี้แจง ร้อยละ 3.13 เนื่องจากเวลาในการสอนมีน้อย ร้อยละ 1.56 .

โรงเรียนขนาดกลาง ในด้านการชี้แจง จุดมุ่งหมาย หลักเกณฑ์ และวิธีการ
 วัดผลวิชาพระพุทธศาสนา ให้นักเรียนทราบก่อนสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ทอมว่า มีการชี้แจง
 ร้อยละ 94.59 และยังไม่มีการชี้แจง เพียงร้อยละ 5.41 ส่วนการกำหนดเวลาใน
 การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ คือ ตามแต่โอกาสที่เหมาะสม
 ร้อยละ 59.46 รองลงมา คือ หลังจากจบทเรียนแล้ว และเฉพาะเวลาสอนที่ทาง
 โรงเรียนกำหนดไว้ในภาคเรียน ร้อยละ 43.24 และ 37.84 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ
 ทุกครั้งเมื่อสอนจบในแต่ละคาบ ร้อยละ 13.51 สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู
 ของนักเรียน ส่วนใหญ่วัดและประเมินด้านความรู้ความจำ ร้อยละ 86.49 รองลงมา คือ
 ความเข้าใจ ความรู้ความจำ และเจตคติ ร้อยละ 83.78 75.68 และ 72.97
 ตามลำดับ ส่วนวิธีการที่ใช้ในการวัดผลผลการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบ
 ร้อยละ 91.87 รองลงมา คือ การสังเกตพฤติกรรมและการปฏิบัติของนักเรียน

ร้อยละ 89.19 การเขียนรายงานและผลงานทุกชิ้นของนักเรียน ร้อยละ 54.05 ส่วนน้อย คือ ร่วมมือกับครูคนอื่นติดตามผลเพื่อทราบการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของนักเรียน และร่วมมือกับผู้ปกครองติดตามผลการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของนักเรียน ร้อยละ 27.03 ในด้านการปฏิบัติแก้ไขหลังการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีการปฏิบัติแก้ไข วิธีสอน ร้อยละ 72.97 รองลงมา คือ พฤติกรรมของนักเรียน และเจตคติบางประการของนักเรียน ร้อยละ 64.86 และ 59.46 ตามลำดับ ส่วนน้อย คือ เครื่องมือวัดผล ร้อยละ 32.43 ส่วนการชี้แจงข้อที่ควรแก้ไขให้นักเรียนทราบหลังการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีการชี้แจง หลังการประเมินผลทุกครั้ง ร้อยละ 64.86 รองลงมา คือ มีการชี้แจงเป็นบางครั้ง ร้อยละ 29.73 และยังไม่มีการชี้แจง ร้อยละ 5.41

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา
ในเรื่อง การเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน
การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร การวางแผนการสอน เทคนิคและวิธีสอน
กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งมี
รายละเอียดสังเขปไว้ในตารางที่ 24-35 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหาร
และบริหารหลักสูตร คำนการเตรียมบุคลากร จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ระยะเวลาในการดำเนินงานไม่เพียงพอ	19	20.65	24	30.00
2. ไม่ได้รับข่าวสารความรู้และการจัดฝึกอบรม	14	15.22	16	20.00
3. งบประมาณไม่เพียงพอ	36	39.13	50	62.50
4. ชาติวิทยากรที่มีความรู้โดยตรง	25	27.17	36	45.00
5. ครูผู้สอนได้รับการอบรมไม่ครบทุกคน	57	61.96	41	51.25

จากตารางที่ 24 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา คำนการเตรียม
บุคลากร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ คอบว่า
ปัญหาที่สำคัญ คือ ครูผู้สอนได้รับการอบรมไม่ครบทุกคน (ร้อยละ 61.96) รองลงมา
คือ งบประมาณไม่เพียงพอ (ร้อยละ 39.13) และชาติวิทยากรที่มีความรู้โดยตรง
(ร้อยละ 27.17) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ ไม่ได้รับข่าวสารความรู้ และการจัด
ฝึกอบรม (ร้อยละ 15.22) ในขนาดกลาง ปัญหาที่สำคัญ คือ งบประมาณไม่เพียงพอ
(ร้อยละ 62.50) รองลงมา คือ ครูผู้สอนได้รับการอบรมไม่ครบทุกคน (ร้อยละ
51.25) และชาติวิทยากรที่มีความรู้โดยตรง (ร้อยละ 45.00) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย
คือ ไม่ได้รับข่าวสารความรู้และการจัดฝึกอบรม (ร้อยละ 20.00)

ตารางที่ 25 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหาร
และบริการหลักสูตร ด้านการจัดครูเข้าสอน จำแนกตามขนาด
โรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดครูผู้สอนที่มีความรู้และทักษะในการสอน พระพุทธศาสนา	53	57.61	52	65.00
2. ครูผู้สอนไม่สนใจสอน	35	38.04	37	46.25
3. ครูผู้สอนไม่มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา	40	43.48	39	48.75
4. ครูผู้สอนไม่เพียงพอ	18	19.57	21	26.25

จากตารางที่ 25 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ด้านการจัดครูเข้าสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า ผู้บริหารใน
โรงเรียนขนาดใหญ่ ทพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดครูผู้สอนที่มีความรู้ และทักษะใน
การสอนพระพุทธศาสนา (ร้อยละ 57.61) รองลงมา คือ ครูผู้สอนไม่มีวุฒิทางพระพุท-
ศาสนา (ร้อยละ 43.48) และครูผู้สอนไม่สนใจสอน (ร้อยละ 38.04) ส่วนปัญหา
ที่สำคัญน้อย คือ ครูผู้สอนไม่เพียงพอ (ร้อยละ 19.57) ในขนาดกลาง ผู้บริหาร ทพบว่า
ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดครูผู้สอนที่มีความรู้ และทักษะในการสอนพระพุทธศาสนา (ร้อยละ
65.00) รองลงมา คือ ครูผู้สอนไม่มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา (ร้อยละ 48.75) และ
ครูผู้สอนไม่สนใจสอน (ร้อยละ 46.25) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ ครูผู้สอนไม่
เพียงพอ (ร้อยละ 26.25)

ตารางที่ 26 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหาร เกี่ยวกับการบริหาร
และวิธีการหลักสูตร คำนการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ	53	57.61	53	66.25
2. ขาดบุคลากรผู้ดำเนินงานที่มีความรู้ความเข้าใจ ด้านสื่อการเรียนการสอน	45	48.91	48	60.00
3. งบประมาณในการดำเนินการด้านสื่อการเรียน การสอนไม่เพียงพอ	37	40.22	62	77.50
4. ขาดอุปกรณ์การสอนวิชาพระพุทธศาสนาและ อุปกรณ์การสอนไม่มีประสิทธิภาพ	47	51.09	55	68.75
5. งบประมาณในการดำเนินการด้านห้องสมุดเพื่อ จัดหาหนังสือเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ไม่เพียงพอ	40	43.48	44	55.00
7. สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา	16	17.39	20	25.00
8. อื่น ๆ : ไม่มีปัญหา	6	6.52	-	-

จากตารางที่ 26 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ในคานการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน
ปรากฏว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทอมว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ เอกสารประกอบ
หลักสูตรไม่เพียงพอ (ร้อยละ 57.61) รองลงมา คือ ขาดอุปกรณ์การสอนวิชา

พระพุทธศาสนา และอุปกรณ์การสอนไม่มีประสิทธิภาพ (ร้อยละ 51.09) ราคามูลค่าการ
 ผู้ดำเนินงานที่มีความรู้ความเข้าใจด้านสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 48.91) และ
 งบประมาณในการดำเนินการด้านห้องสมุด เพื่อจัดหาหนังสือเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา
 ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 43.48) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ สถานที่ใช้ในการเรียนการสอน
 ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา (ร้อยละ 17.39) ในขนาดกลาง ผู้บริหาร
 ทราบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ งบประมาณในการดำเนินการด้านสื่อการเรียนการสอนไม่
 เพียงพอ (ร้อยละ 77.50) รองลงมา คือ ราคอุปกรณ์การสอนวิชาพระพุทธศาสนา
 และอุปกรณ์การสอนไม่มีประสิทธิภาพ (ร้อยละ 68.75) เอกสารประกอบหลักสูตรไม่
 เพียงพอ (ร้อยละ 66.25) และราคามูลค่าการดำเนินงานที่มีความรู้ความเข้าใจด้าน
 สื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 60.00) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ สถานที่ใช้ใ
 การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาไม่เพียงพอ (ร้อยละ 25.00)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของผู้บริหาร เกี่ยวกับการบริหาร
และบริการหลักสูตร คำนการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดบุคลากรในการนิเทศและติดตามผลการใช้ หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	46	50.00	50	62.50
2. ครูผู้สอนยังไม่เห็นความสำคัญ และไม่สนใจ รับการนิเทศ	20	21.74	26	32.50
3. บุคลากรในการนิเทศและติดตามผลการใช้ หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักวิชาและการปฏิบัติ	46	50.00	42	52.50
4. อื่น ๆ :				
บุคลากรในการนิเทศยังไม่มากพอ โดยเฉพาะ คนที่มีความรู้ และประสบการณ์มาก	1	1.09	-	-
ไม่มีปัญหา	3	3.26	-	-

จากตารางที่ 27 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย คำนการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร จำแนกตามขนาดโรงเรียน
ปรากฏว่า ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทอมว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดบุคลากรใน
การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ และบุคลากรในการนิเทศและ
ติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักวิชา
และการปฏิบัติ (ร้อยละ 50.00 เท่ากัน) รองลงมา คือ ครูผู้สอนยังไม่เห็นความสำคัญ
และไม่สนใจรับการนิเทศ (ร้อยละ 21.74) ในขนาดกลาง ปัญหาที่สำคัญ คือ

ขาดบุคลากรในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 62.50)
รองลงมา คือ บุคลากรในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร วิชาพระพุทธศาสนา
ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในหลักวิชาและการปฏิบัติ (ร้อยละ 52.50) ส่วนปัญหา
ที่สำคัญน้อย คือ ครูผู้สอนยังไม่เห็นความสำคัญ และไม่สนใจรับการนิเทศ (ร้อยละ
32.50)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย สหศึกษาราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหาร
และบริการหลักสูตร ด้านการเตรียมบุคลากร จำแนกตามขนาด
โรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดความสนใจและสนับสนุนจากผู้บริหารในการ ส่งเสริมการฝึกอบรม	13	20.31	10	27.03
2. ไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้และ การจัดอบรม	28	43.31	21	56.76
3. งบประมาณไม่เพียงพอ	11	17.19	12	32.43
4. ครูผู้สอนได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร ไม่ครบทุกคน	25	39.06	19	51.35

จากตารางที่ 28 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ด้านการเตรียม
บุคลากร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทอมว่า
ปัญหาที่สำคัญ คือ ไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ และการจัดอบรม
(ร้อยละ 43.31) รองลงมา คือ ครูผู้สอนได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรไม่ครบ
ทุกคน (ร้อยละ 39.06) และขาดความสนใจและสนับสนุนจากผู้บริหารในการส่งเสริม
รับการฝึกอบรม (ร้อยละ 20.31) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ งบประมาณไม่เพียงพอ
(ร้อยละ 17.19) ในขนาดกลาง ปัญหาที่สำคัญ คือ ไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเผยแพร่
ความรู้ และการจัดอบรม (ร้อยละ 56.76) รองลงมา คือ ครูผู้สอนได้รับการฝึกอบรม
เกี่ยวกับหลักสูตรไม่ครบทุกคน (ร้อยละ 51.35) และงบประมาณไม่เพียงพอ (ร้อยละ
32.43) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ ขาดความสนใจและสนับสนุนจากผู้บริหารในการ
ส่งเสริมรับการฝึกอบรม (ร้อยละ 27.03)

ตารางที่ 29 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอน เกี่ยวกับการบริหาร
และบริหารหลักสูตร ด้านการจัดครูเข้าสอน จำแนกตามขนาด
โรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการสอนพุทธ- ศาสนาน้อย	36	56.25	22	59.46
2. ครูผู้สอนไม่สมัครใจสอน	25	39.06	13	35.14
3. ครูผู้สอนไม่มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา	32	50.00	20	54.05
4. ครูผู้สอนไม่เพียงพอ	18	28.13	10	27.03

จากตารางที่ 29 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ด้านการจัดครู
เข้าสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทพบว่า
ปัญหาที่สำคัญ คือ ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการสอนพุทธศาสนาน้อย (ร้อยละ 56.25)
รองลงมา คือ ครูผู้สอนไม่มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา (ร้อยละ 50.00) และครูผู้สอนไม่
สมัครใจสอน (ร้อยละ 39.06) ส่วนปัญหาน้อย คือ ครูผู้สอนไม่เพียงพอ (ร้อยละ
28.13) ในขนาดกลาง ครูผู้สอน ทพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะ
ในการสอนพุทธศาสนาน้อย (ร้อยละ 59.46) รองลงมา คือ ครูผู้สอนไม่มีวุฒิทาง
พระพุทธศาสนา (ร้อยละ 54.05) และครูผู้สอนไม่สมัครใจสอน (ร้อยละ 35.14)
ส่วนปัญหาน้อย คือ ครูผู้สอนไม่เพียงพอ (ร้อยละ 27.03)

ตารางที่ 30 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารและบริการ
หลักสูตร ด้านการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน จำนวน
ตามขนาดโรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอ	40	62.50	28	75.68
2. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการสอนไม่เพียงพอ	38	59.38	28	75.68
3. ขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	35	54.69	20	54.05
4. ขาดความรู้และทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอน	16	25.00	7	18.92
5. ขาดงบประมาณในการดำเนินการด้านสื่อการเรียนการสอน	25	39.06	22	59.46
6. สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาไม่เพียงพอ	20	31.25	10	27.03
7. สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา มีเสียงรบกวน	16	25.00	11	29.73
8. สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ขาดความสะอาดและไม่เป็นระเบียบ	4	6.25	3	8.11
9. สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ไม่สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา	9	14.06	11	29.73
10. ห้องสมุดมีหนังสือทางพระพุทธศาสนาไม่เพียงพอกับการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน	35	54.69	21	56.76

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. ไม่ได้รับความสะดวกในการให้บริการของ ห้องสมุด สำหรับการศึกษาค้นคว้าประกอบ การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	4	6.25	2	5.41

จากตารางที่ 30 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียน ขนาดใหญ่ ทพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ เอกสารประกอบหลักสูตร ไม่เพียงพอกับการศึกษาค้นคว้า (ร้อยละ 62.50) รองลงมา คือ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการสอนไม่เพียงพอ (ร้อยละ 59.38) ขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการเรียนการสอน และห้องสมุดมีหนังสือทางพระพุทธศาสนาไม่เพียงพอกับการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน (ร้อยละ 54.69) และขาดงบประมาณในการดำเนินการด้านสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 39.06) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ สถานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาขาดความสะดวกและไม่เป็นระเบียบ และไม่ได้รับความสะดวกในการให้บริการของห้องสมุด สำหรับการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (ร้อยละ 6.25) ในขนาดกลาง ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ทพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ เอกสารหลักสูตรประกอบหลักสูตร ไม่เพียงพอกับการศึกษาค้นคว้า และวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการสอนไม่เพียงพอ (ร้อยละ 75.68) รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการด้านสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 59.46) ห้องสมุดมีหนังสือทางพระพุทธศาสนาไม่เพียงพอกับการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน (ร้อยละ 56.76) และขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 54.05) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ ไม่ได้รับความสะดวกในการให้บริการของห้องสมุด สำหรับการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา (ร้อยละ 5.41)

ตารางที่ 31 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอน เกี่ยวกับการบริหาร
และบริกาการการใช้หลักสูตร ด้านการนิเทศและติดตามผล
การใช้หลักสูตร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดบุคลากรในการนิเทศและติดตามผลการใช้ หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	40	62.50	22	59.46
2. ครูผู้สอนยังไม่เห็นความสำคัญ และสนใจ รับการนิเทศ	24	37.50	14	37.84
3. บุคลากรในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาและการปฏิบัติ	15	23.44	19	51.35
4. อื่น ๆ : ไม่มีปัญหา	-	-	1	2.70

จากตารางที่ 31 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏ
ว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ถือว่าปัญหาที่สำคัญคือ ขาดบุคลากรในการ
นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 62.50) รองลงมาคือ ครู
ผู้สอนยังไม่เห็นความสำคัญและสนใจรับการนิเทศ (ร้อยละ 37.50) ส่วนปัญหาที่สำคัญ
น้อยคือ บุคลากรในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรยังขาดความรู้ความเข้าใจใน
หลักวิชาและการปฏิบัติ (ร้อยละ 23.44) ในขนาดกลาง ปัญหาที่สำคัญคือ ขาดบุคลากร
ในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 59.46) รองลงมา
คือ บุคลากรในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ยังขาดความรู้ ความเข้าใจใน
หลักวิชาและการปฏิบัติ (ร้อยละ 51.35) ส่วนปัญหาน้อยคือครูผู้สอนยังไม่เห็น
ความสำคัญและสนใจรับการนิเทศ (ร้อยละ 37.84)

ตารางที่ 32 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัด
การเรียนการสอน ด้านการวางแผนการสอน จำแนกตามขนาด
โรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา ยังมีน้อย	34	53.13	27	72.97
2. เวลาในการเตรียมการสอนไม่เพียงพอ	33	51.56	25	67.57
3. ขาดการได้รับคำปรึกษาแนะนำ	13	20.31	12	32.43
4. อื่น ๆ : ไม่มีปัญหา	6	9.38	-	-

จากตารางที่ 32 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ด้านการวางแผนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า ครูผู้สอน
ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทอมว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา
พระพุทธศาสนายังมีน้อย (ร้อยละ 53.13) รองลงมา คือ เวลาในการเตรียมการสอน
ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 51.56) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ ขาดการได้รับคำปรึกษา
แนะนำ (ร้อยละ 20.31) ในขนาดกลาง ครูผู้สอน ทอมว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ความรู้
ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนายังมีน้อย (ร้อยละ 72.97) รองลงมา คือ
เวลาในการเตรียมการสอนไม่เพียงพอ (ร้อยละ 67.57) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ
ขาดการได้รับคำปรึกษาแนะนำ (ร้อยละ 32.43)

ตารางที่ 33 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัด
การเรียนการสอน ด้านเทคนิคและวิธีสอน จำแนกตามขนาด
โรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดทักษะในการเลือกวิธีสอน	24	37.50	12	32.43
2. ขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอน	24	37.50	6	16.22
3. ขาดเทคนิคการสอน	20	31.25	12	32.43
4. ขาดอุปกรณ์การสอน	35	54.69	23	62.16
5. นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน	32	50.00	20	54.05
6. อื่น ๆ :				
ไม่มีปัญหา	4	6.25	1	2.70

จากตารางที่ 33 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ด้านเทคนิคและวิธีสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า ครูผู้สอน
โรงเรียนขนาดใหญ่ ทอมว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดอุปกรณ์การสอน (ร้อยละ 54.69)
รองลงมา คือ นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน (ร้อยละ 50.00) ขาดทักษะใน
การเลือกวิธีสอนและขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 37.50) ส่วน
ปัญหาที่สำคัญน้อย คือ ขาดเทคนิคการสอน (ร้อยละ 31.25) ในขนาดกลาง ครูผู้สอน
ทอมว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดอุปกรณ์การสอน (ร้อยละ 62.16) รองลงมา คือ นักเรียน
ขาดความสนใจในการเรียน (ร้อยละ 54.05) ขาดทักษะในการเลือกวิธีสอนและขาด
เทคนิคการสอน (ร้อยละ 32.43) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ ขาดทักษะในการใช้สื่อ
การเรียนการสอน (ร้อยละ 16.22)

ตารางที่ 34 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัด
การเรียนการสอน คำนึงกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดความสนใจและสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียน	9	14.06	10	27.03
2. ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	21	32.81	12	32.43
3. ความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรมมีน้อย	28	43.75	18	48.65
4. นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมที่จัดขึ้นน้อย	24	37.50	20	54.05
5. สภาพห้องเรียนหรือสถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการ จัดกิจกรรม	16	25.00	2	5.41
6. เวลาในการสอนมีน้อยไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรม	25	39.06	9	24.32
7. งบประมาณไม่เพียงพอ	24	37.50	20	54.05
8. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	4	6.25	3	8.11
9. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนใน การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่	4	6.25	4	10.81
10. นักเรียนขาดความสนใจในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก ของชุมนุมหรือชมรมพระพุทธศาสนา	18	28.13	11	29.73
11. อื่น ๆ : ไม่มีปัญหา	4	6.25	1	2.70

จากตารางที่ 34 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย คำนึงกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า
ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ คอพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรม

มีน้อย (ร้อยละ 43.75) รองลงมา คือ เวลาในการสอนมีน้อย ไม่เพียงพอในการ
จัดกิจกรรม (ร้อยละ 39.06) นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมที่จัดขึ้นน้อย และ
งบประมาณไม่เพียงพอ (ร้อยละ 37.50) ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อย คือ ไม่ได้รับความ
ร่วมมือจากครูปกครองนักเรียน และไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียนในการ
พานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ (ร้อยละ 6.25) ในชนกกลาง ครูผู้สอน ทอมว่า
ปัญหาที่สำคัญ คือ นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมที่จัดขึ้นน้อย และงบประมาณไม่เพียงพอ
(ร้อยละ 54.05) รองลงมา คือ ความพร้อมของครูในการจัดกิจกรรมมีน้อย (ร้อยละ
48.65) และขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 32.43) ส่วนปัญหา
ที่สำคัญน้อย คือ สภาพห้องเรียนหรือสถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม (ร้อยละ
5.41)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัด
การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ยังไม่สามารถวัดผลให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้	44	68.75	22	59.46
2. ความรู้ความเข้าใจเรื่องวิธีการวัดผลของครูผู้สอนยังไม่เพียงพอ	22	34.38	17	45.95
3. ขาดการสนับสนุนให้วิธีการวัดผลหลาย ๆ แบบจากผู้เกี่ยวข้อง	15	23.44	10	27.03
4. ความไม่ชัดเจนของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน	14	21.88	12	32.43
5. ความไม่ชัดเจนของเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียน	6	9.38	12	32.43
6. มีเวลาสอนน้อย จึงไม่มีเวลาพอที่จะทำการวัดผล	20	31.25	11	29.73
7. ขาดความร่วมมือจากครูปกครองนักเรียนในการติดตามผลการเรียน	6	9.38	5	13.51
8. ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือปรับปรุงเครื่องมือวัดผลจากทางโรงเรียน	4	6.25	8	24.31
9. เวลาไม่พอเพียงในการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียนหลังการวัดผล	20	31.25	9	24.32
10. ขาดการนำข้อมูลป้อนกลับมาใช้ปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอน	16	25.00	8	21.62

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ปัญหา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. อื่น ๆ :				
ไม่มีปัญหา	3	4.69	1	2.70

จากตารางที่ 35 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ยังไม่สามารถวัดผลให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ (ร้อยละ 68.75) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเรื่องวิธีการวัดผลของครูผู้สอนยังไม่เพียงพอ (ร้อยละ 34.38) มีเวลาสอนน้อย จึงไม่มีเวลาพอที่จะทำการวัดผล และเวลาไม่พอเพียงในการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน หลังการวัดผล (ร้อยละ 31.25) ส่วนปัญหาคัญน้อย คือ ไม่ได้รับความช่วยเหลือปรับปรุงเครื่องมือวัดผลจากทางโรงเรียน (ร้อยละ 6.25) ในขนาดกลาง ครูผู้สอนทพบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ยังไม่สามารถวัดผลให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ (ร้อยละ 59.46) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิธีการวัดผลของครูผู้สอนยังไม่เพียงพอ (ร้อยละ 45.95) ความไม่ชัดเจนของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน และความไม่ชัดเจนของเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียน (ร้อยละ 32.43) ส่วนปัญหาคัญน้อย คือ ขาดความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนในการติดตามผลการเรียน (ร้อยละ 13.51)